

Lappeenrannan kaupungin vuosittainen hyvinvointikertomus- ja suunnitelma 2018–2019

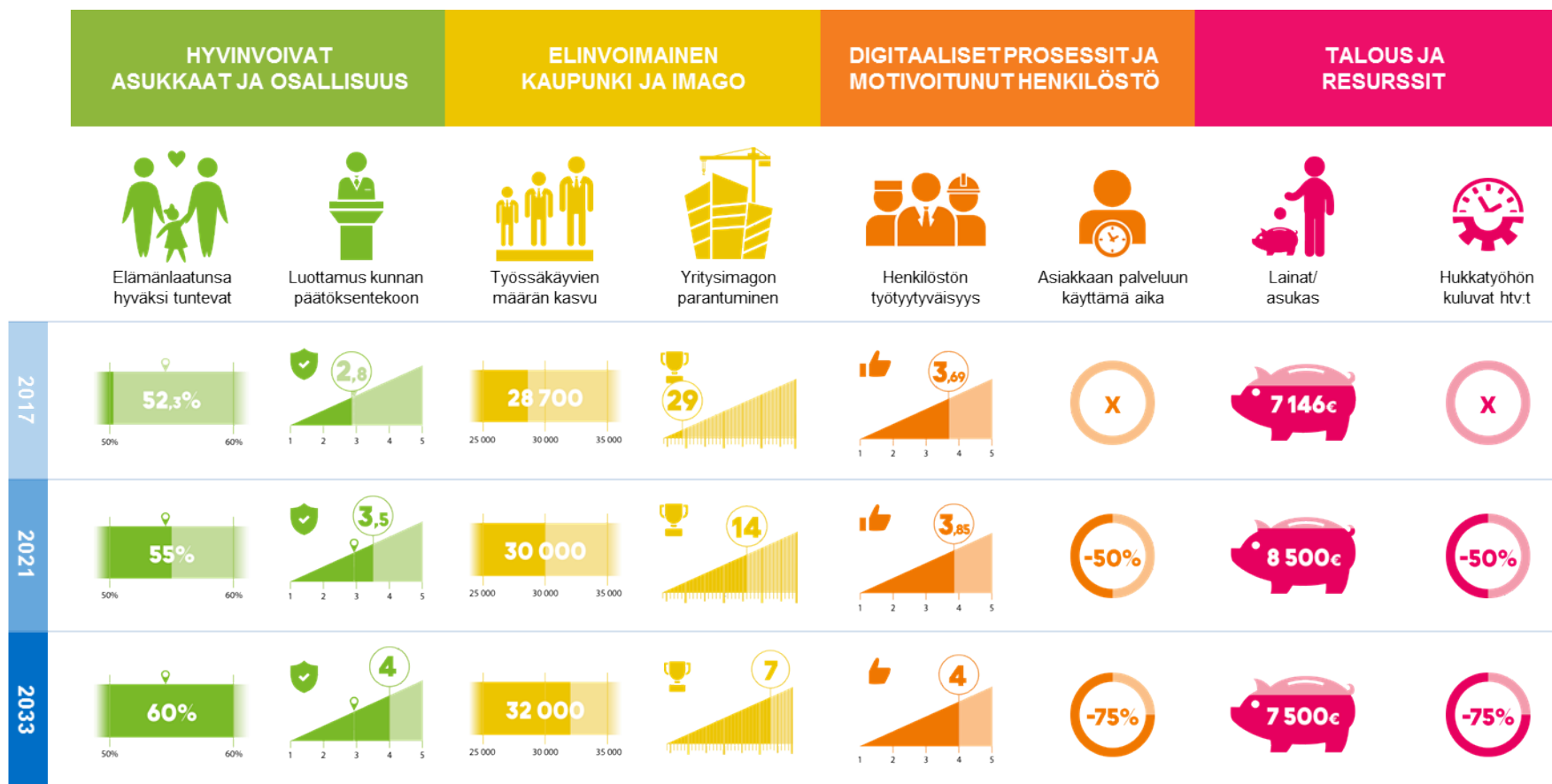
Lappeenrannan kaupungin vuosittainen hyvinvointikertomus- ja suunnitelma on kuvattu Etelä – Karjalan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimenpideohjelmassa 2016 – 2020 sovittujen yhteisten päätavoitekategorioiden mukaisesti. Päätavoitteet ja teemat ovat:

1. Terveelliset elämäntavat
2. Mielen hyvinvointi
3. Terveellinen ja turvallinen elinympäristö
4. Asiakasosallisuus ja yhteistyöverkostot
5. Viestintä, tiedon tavoitettavuus ja kiinnostavuus
6. Työ, taloudellinen hyvinvointi ja yrittäjyys

Lappeenrannan kaupungin valtuusto hyväksyi 11.12.2017 kaupungin strategian Lappeenranta 2033. Strategia on samalla kaupungin valtuustokauden hyvinvointityön viitekehys. Asukkaiden hyvinvoinnin ja osallisuuden edistäminen on Lappeenrannan kaupungin strategian tärkeimpiä tavoitteita. Strategian tavoitteet ja päämittarit on esitetty kuvassa 1. Liitteessä 1. on kuvattu kaupungin strategian toimintasuunnitelman mukaiset erillis- ja kehittämisohjelmat. Kaupungin strategiassa asukkaiden liikkuminen, hyvinvointi ja osallisuuden edistäminen on nostettu merkittäväksi tekijöiksi. Strategian kärjet ovat kasvua ja osaamista, puhdasta ja kestävää sekä sykettä ja säpinää. Sykettä ja säpinää aktivoi asukkaita liikkumaan ja harrastamaan sekä luo edellytyksiä vetovoimaisille tapahtumille. Kasvua ja osaamista tähtää elinvoiman kasvattamiseen ja nuorten tulevaisuuden taitojen ja työllistymisen edistämiseen. Puhdasta ja kestävää ohjelmakokonaisuudessa panostetaan kestävään kehitykseen ja terveen ja turvallisen elinympäristön mahdollistamiseen. Lappeenranta 2033 –strategian slogan on Uskallamme. Teemme. Onnistumme.

Hyvinvointikertomukseen ja suunnitelmaan on koottu kaupungin strategian mukaiset ja toimialojen perustoiminnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimenpiteet. Vuonna 2018 toteutetut toimenpiteet on kuvattu taulukossa 1. ja vuoden 2019 hyvinvointityön suunnitelman pääteemat on kuvattu taulukossa 2. Eksoten osalta raportointi tapahtuu maakunnallisessa hyvinvointikertomuksessa mutta kaupungin raportointiin on nostettu joitakin keskeisimpiä toimenpiteitä, joissa kaupungin ja Eksoten yhdyspinta on keskeistä.

Kuva 1. Lappeenranta 2033 strategian tavoitteet ja päämittarit

Taulukko 1. Vuoden 2018 keskeisimmät terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen toimenpiteet ikäryhmittäin ja teema-alueittain

<p>Lapset</p> 	<p>Valtaosa lappeenrantalaisista lapsista voi hyvin. Viimeisimmän, joulukuussa 2017 toteutetun kouluterveyskyselyn perusteella Lappeenrannan koululaisten hyvinvointi on monilla osa-alueilla maan kärkeä, kun vertailussa on mukana samankokoiset ja suuremmat kaupungit. Kouluterveyskyselyn mukaan 4.-5. luokan oppilaista vain 5.2 % koki terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi. Lasten liikkuminen on lisääntynyt mutta samalla ylipainoisten määrä on kasvanut. 4.-5. luokkalaisista oppilaista 47.2 % liikkuu vähintään tunnin päivässä. Pienten lasten psykososiaalinen oireilu on lisääntynyt. Lapsiperheiden pienituloisuusaste on ollut lievässä kasvussa. Vuonna 2017 toimeentulotukea saaneiden lapsiperheiden määrä oli 9,6 % lapsiperheistä. Syntyneiden lasten määrä on kääntynyt voimakkaasti laskuun. Lapsiperheitä perheistä on 36.9 % ja yhden vanhemman perheitä on 23.4 % perheistä. (Lähde: Hyvinvointikertomus/Sotkanet)</p>
<p>TEEMA-ALUEET</p>	<p>TOIMENPITEET</p>
<p>1. Terveelliset elämäntavat</p>	<p>Lappeenrannan kaupungin yhtenä strategisen tavoitteena on liikkuvat asukkaat. Terveiden elintapojen edistämisen pääpaino lapsilla ja lapsiperheillä on aktiivisen ja liikunnallisen elämäntavan edistämisessä. Tavoitteena on, että jokaisena koulu- ja päiväkotipäivänä mahdollistuu lappeenrantaan lapsille ja nuorille vähintään tunti liikkumista.</p> <p>Ilo kasvaa liikkuen- varhaiskasvatuksessa</p> <ul style="list-style-type: none"> - Varhaiskasvatuksessa on kehitetty jo kolmen vuoden ajan ”Ilo kasvaa liikkuen”- hankkeen avulla varhaiskasvatuksen arjen liikunnallistamista. Toimintamalli on käytössä kaikissa varhaiskasvatuksen yksiköissä. Toimintamallilla on lisätty varhaiskasvatuksessa olevien lasten liikuntaa/liikkumista ja sitä kautta hyvinvointia liikuntasuosittelun mukaiseksi. Toimintamallin vahvistamiseksi on palkattu varhaiskasvatuksen liikuntakoordinaattori vuonna 2018, joka on kouluttanut henkilöstöä arjen liikunnallistamiseen. Hankkeessa on koulutusten lisäksi järjestetty myös perheliikuntailtoja ja niiden avulla pyritty aktivoimaan koko perheen liikuntaharrastusta. - Liikunnallisen elämäntavan synnyttämiseksi on tehty yhteistyötä liikuntajärjestöjen kanssa. Harrastustoiminnan virittämiseksi lapsille tarjotaan mahdollisuus erilaisiin toimintaryhmiin ja kerhotoimintaan yhdessä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa varhaiskasvatuspäivän aikana. Toimintaryhmiä on vuoden aikana ollut 135, joista yhteistyökumppanien toteuttamia 48. <p>Luontoaskel hyvinvointiin- varhaiskasvatuksessa</p> <ul style="list-style-type: none"> - Korvenkylän ja Mäntylän päiväkodit ovat mukana valtakunnallisessa Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen johtamassa Luontoaskel hyvinvointiin -hankkeessa. Hanketta rahoittaa Suomen Itsenäisyyden juhlarahasto Sitra. Hankkeen tavoitteena on luoda toimintamalli, joka tarjoaa lapsille terveen kasvuympäristön, tukee vahvan

puolustusjärjestelmän kehittymistä ja noudattaa kiertotalouden periaatteita. Hanke pohjautuu varhaiskasvatussuunnitelmaan ja Valtion ravitsemusneuvottelukunnan Terveyttä ja iloa ruoasta - varhaiskasvatuksen ruokasuositukseen.

Luontoryhmät

- Luontoryhmän toiminta vahvistaa lapsen kokonaisvaltaista kehitystä ja oppimisedellytyksiä. Lapsen luonto-osaaminen ja luonnon tuntemus lisääntyy, fyysinen kunto ja motoriset taidot kehittyvät: paljon ulkoilua ja liikuntaa, tilaa luovuudelle, mielikuvitukselle ja tunteille, kasvattaa yhteisöllisyyteen.
- Metsässä leikkimisen ja liikkumisen on todettu parantavan lasten sosiaalisia valmiuksia ja vähentävän negatiivista käyttäytymistä mm. kiusaamista. Liikkuminen metsässä parantaa lasten myös motorisia taitoja. Viimeaikaisissa tutkimuksissa metsäluonnon on todettu vaikuttavan positiivisesti lasten sekä fyysiseen että psyykkiseen hyvinvointiin. Luontoyhteyden on todettu stimuloivan lasten immuunijärjestelmää ja sitä kautta vähentävän allergioita. Luontoyhteydellä on positiivinen vaikutus mielialaan ja tunteisiin. Luonto elvyttää lisää psyykkisiä voimavaroja ja parantaa itsetuntoa.

Liikkuva koulu perusopetuksessa

- Lappeenrannan peruskoulujen arkeen juurrutetaan lisävoimin liikuntaa lukuvuoden 2018–2019 aikana. Liikkuva Koulutiimi on aloittanut työskentelyn. Kaupungin strategisella rahoituksella ja Liikkuva koulu – ohjelman myöntämällä avustuksella on palkattu 15 liikunnanohjaajaa ja yksi fysioterapeutti. Liikkuvakoulutiimi tarjoaa koulupäiviä aktivoivaa toimintaa kaikille Lappeenrannan peruskoululaisille. Lisäksi kouluilla on kevään aikana ollut n. 30 fysioterapiaopiskelijaa. Harjoittelijoiden ja liikunnanohjaajien voimin pystytään tarjoamaan myös henkilökohtaista liikuntaneuvontaa.

Motorisen oppimisen tukeminen koulussa

- Kaupungin strategisella kehittämisrahoituksella kehitetään motorisen oppimisen tukemista perusopetuksessa vuosina 2018–2019 yhteistyössä Jyväskylän yliopiston liikuntatieteellisen tiedekunnan kanssa. Tavoitteena on liikunnallisia haasteita omaavan oppilaan fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin tukeminen. Hanke on yhdistetty osaksi liikkuvaa koulua ja on yksi erityistoimenpide, tehostetun ja erityisen tuen tukimuoto.

Harrastustoiminnan järjestäminen

- Jokaisessa koulussa on ollut tarjolla sekä kulttuurista että liikunnallista harrastustoimintaa (yhdenvertaisuus).
- Syksyn 2018 aikana järjestettiin Lape-hankkeen rahoituksella maksutonta matalan kynnyksen harrastustoimintaa 25 lappeenrantalaisella koululla. Mukana oli 17 eri toimijaa, joista 9 toimijaa tarjosi taide- sekä kulttuuriharrastuksia ja 8 toimijaa liikunnallisia harrastuksia. Lappeenrannan alueen peruskouluissa on yhteensä 6573 lasta ja nuorta, joista noin 10 % osallistui harrastustoimintaan. Harrastustoimintaan osallistuneista noin 52 % oli tyttöjä ja 48 % poikia.
- Matalan kynnyksen harrastustoimintaa koordinoi nuorisotoimen koordinaattori, joka aloitti vakituisesti työssään syyskuussa 2018.
- Kaupunki on mukana valtakunnallisessa harrastuspassi asiantuntijaryhmässä.

	<ul style="list-style-type: none"> - Harrastustoiminnan järjestämisen tavoitteena on myös edistää sosiaalista osallisuutta ja tarjota mahdollisuuksia ryhmätaitojen harjoitteluun. <p>Iltapäivätoiminta</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lappeenranta tarjoaa perusopetuslain mukaista koululaisten iltapäivätoimintaa 760 tuntia (keskimäärin 4 tuntia päivässä) kouluvuoden aikana. Iltapäivätoiminta on tarkoitettu 1. - 2. vuosiluokkien oppilaille sekä erityisen tuen piirissä oleville 3. - 9. vuosiluokkien oppilaille <p>Perheiden yhteisen liikkumisen edistäminen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Liikuntatoimen Lasten liikuntamaa ja vesipeuhupäivät tarjoavat perheille yhteistä toimintaa ja monipuoliset mahdollisuudet 1-12 -vuotiaiden lasten liikunnalliseen leikkiin ja temmellykseen. Liikuntamaa ja vesipeuhu tapahtumia järjestettiin vuonna 2018 yhteensä 16 kertaa, joihin osallistui yhteensä 2239 henkilöä. <p>Terveytensä kannalta liian vähän liikkuvien lasten ja lapsiperheiden aktivointi</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vuonna 2018 liikuntatoimi käynnisti lasten ja lapsiperheiden liikuntaneuvonnan. Liikuntaneuvonnan asukkaina on ollut yhteensä 21 perhettä ja neuvontakertoja 31. - Vuonna 2018 otettiin käyttöön lasten ja nuorten TSEMPPI-kortti. Kortti voidaan myöntää 2-17 vuotiaille lappeenrantalaisille lapsille ja nuorille, joiden ISO-BMI on tasolla 30 tai enemmän tai henkilön vyötärön ympäryksen ja pituuden suhde on yli 0,50. Tsempikortteja on myönnetty vuodesta 2018 yhteensä 26 kpl 5-17 vuotiaille. <p>Ravitsemus</p> <ul style="list-style-type: none"> - Saimaan Tukipalvelut on toteuttanut omassa ruokalistasuunnittelussaan ja toiminnassaan kasvisruoan tarjonnan lisäämistä ja sesonginmukaisuutta jo usean vuoden ajan. Työ terveyttä edistävien aterioiden kehittämisessä ja ruokatottumusten muuttamisessa terveellisempään suuntaan jatkuu. - Päiväkodissa tarjottu ruoka kattaa kokopäivälapsen energian ja suojaravintoaineiden tarpeesta 2/3. Kokopäivähoidossa olevalle lapselle tarjotaan aamupala, lounas ja välipala. Kouluissa tarjottu ruoka kattaa oppilaan energian ja suojaravintoaineiden tarpeesta n. 1/3. - Kouluissa on tarjolla maksullinen välipala (2 €). Maksuttomaan välipalaan ovat oikeutettuja ne oppilaat, jotka sitä tarvitsevat terveydellisistä syistä (esim. diabetes). <p>Eksoten neuvola ja kuluterveydenhoito</p> <ul style="list-style-type: none"> - Terveyden ja Hyvinvoinnin Laitoksen selvityksen mukaan Etelä-Karjalassa äitiys- ja lastenneuvojen lääkärin ja terveydenhoitajan terveystarkastukset on järjestetty kattavasti. - Varhaiskasvatuksen ja neuvolan ja kouluterveydenhuollon prosesseja on kehitetty yhteistyössä.
2. Mielen hyvinvointi	Lappeenrannan kaupungin strategisen tavoitteena on hyvinvoivat lapset ja nuoret. Lappeenrannan kaupunki tukee lasten ja nuorten kasvamista, oppimista ja itseilmaisua onnistumisten ja positiivisen vahvistamisen kautta. Merkittävä mielen hyvinvoinnin vahvistaja on monipuolinen kulttuuritarjonta.

Lasten kulttuurikeskus Metku

- Vuonna 2018 Metkun toiminta täytti 10 vuotta. Metkun lastenkulttuuripalvelut ovat vakiintuneet seuraaviin palvelukokonaisuuksiin/perustoimintaan, jotka tuotetaan laajan yhteistyöverkoston kanssa vuosittain:
 - o Varhaiskasvatuksen ja peruskoulujen kulttuurikasvatusohjelma Kulttuuripolku on kulttuuri- ja taidekasvatusohjelma, jonka tavoitteena on taata jokaiselle lappeenrantalaiselle esi- ja peruskoulun oppilaalle tutustuminen oman kaupungin kulttuuritarjontaan ja taiteen harrastamisen mahdollisuuksiin.
 - o Lapsen oikeuksien päivän huomioiminen, lapsen oikeuksien viikko ja Metkat-lastenkulttuuriviikko
 - o Metkuillaan – matalan kynnyksen kuorokerhotoiminta ja jättikuorokonsertit
 - o Varhaiskasvatuksen ja koulujen täsmä-aidetyöpajatoiminta
 - o Lastenkulttuuripoliittinen vaikuttaminen eri yhteistyöverkostoissa
 - o Kulttuuriyhdysohjaajien verkosto on Metkun osallistamisfoorumi, johon on jokaisesta alueen päiväkodista, koulusta ja lastensuojelun yksiköstä on nimetty kulttuuriyhdyshenkilö/-opettaja (Lappeenrannassa yhteensä 85 henkilöä)
 - o Vuonna 2018 toteutettiin myös: Dokkari- ja MediaDoc-kerhotoiminta haja-asutusalueen kouluissa: Lapsien tuottamien mediasisältöjen tallentaminen, jakaminen ja arkistointi.

Kulttuurisuihku

- Kaupungin strategisella rahoituksella Metku on käynnistänyt kulttuurisuihku toiminnan. Se tarjoaa lappeenrantalaiselle peruskoulun oppilaalle maantieteellisesti ja sosioekonomisesti tasa-arvoisen tutustumisen oman kaupungin kulttuurilaitoksiin.

Museot:

- Monipuolinen näyttelytarjonta. Alle 18 vuotiaat pääsevät ilmaiseksi museoihin.
- Lappeenrannan taidemuseo toimii taidetestaaja-paikkana. Taidetestaajia vieraili yli 600 kappaletta vuoden 2018 aikana ja heidän tekemistä taideteoksista rakennettiin kaksi näyttelyä, jotka olivat esillä noin 5 kuukautta.
- Kulttuurisuihkutoiminnassa n. 80 ala-aste ikäistä lasta opettajineen osallistui museoissa järjestettyihin työpajoihin.
- MusArt-vauvapajat järjestettiin kahdesti viime vuonna; yhteensä noin 30 vauvaa huoltajineen (noin 70 yhteensä)

Kirjaston lasten tapahtumat

- Lapsille suunnattuja tapahtumia on muun muassa lasten elokuvat, satutuokiot suomeksi ja venäjäksi, konsertteja ja nukketeatteriesityksiä, ohjelmointi- ja robotiikkakerhoja, kirjailijavierailut, fanitapahtumat, teematapahtumat, kirjatraileripajat, kirjastonkäytön opastukset, kirjavinkkaukset, aARre-tiedonhakupeli, kulttuuripolku, tietokilpailut ja kirjaleikit sekä lapsille suunnattuja näyttelyitä.

Kaupunginorkesteri

- Kaupunginorkesteri järjesti yhteensä 12 lasten ja/tai koululaiskonserttia. Lisäksi muusikot vierailivat pienryhmissä kouluilla. Orkesterin yleisötyötä on tehty myös Metku- koululaisvierailuin ja konsertein harjoitusten yhteydessä. Lappeenrannassa alle 16-vuotiaat pääsevät ilmaiseksi konsertteihin ja lisäksi musiikkiopiston oppilaat pääsevät opiskelijakortin esittämällä ilmaiseksi konserttiin, mikäli salissa on tilaa.

Kaupunginteatteri

- Teatteri tarjosi lapsille suunnattuja näytelmiä ja lasten kulttuuripolkukierroksia järjestettiin 18 kertaa ja niihin osallistui 413 lasta.

Ratkaisukeskeinen toimintakulttuuri ja –valmennus

- Lapsi ja perhepalvelujen muutosohjelman (LAPE-hanke) rahoituksella järjestettiin ratkaisukeskeinen neuropsykiatrinen valmentaja –valmennus perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen henkilökunnalle.
- Lasten ja nuorten mielen hyvinvointia tuetaan myös henkilökunnan ratkaisukeskeisellä työllä ja psykososiaalista tukea annetaan tarvittaessa yhteistyössä Eksoten kanssa.

PedaSens koulutukset

- PedaSens-interventiotutkimus on Helsingin yliopiston varhaiserityiskasvatuksen LASSO-tutkimushankkeen tutkimusta. Siinä tutkitaan, voiko lyhyellä interventiolla vähentää lasten päiväkodissa kokemaa stressiä vahvistamalla siellä työskentelevien aikuisten pedagogista sensitiivisyyttä. Pedagoginen sensitiivisyys määritellään *aikuisen kyvyksi säädellä ryhmän ilmapiiriä myönteiseksi huomaamalla lasten aloitteet ja viestit sekä jatkamaan aloitteita lapselle mielekkäällä tavalla*. Koko lapsiryhmään kohdistuvan sensitiivisyyden oletetaan tukevan lapsia stressivasteiden säätelyssä ja sisäisen tilan vakauttamisessa sekä sitä kautta lisäävän heidän sosiaalista hyvinvointia ja oppimista. Samalla toivomme, että se lisäisi aikuisten työhyvinvointia tuomalla työhön lisää merkityksellisyyden ja onnistumisen kokemuksia.

Ihmeelliset vuodet -koulutus

- Ihmeelliset vuodet on yhdysvaltalaisen psykologian professori Carolyn Webster-Strattonin kehittämä ryhmänhallinnan menetelmäkoulutus 3-12 -vuotiaiden lasten kanssa työskenteleville ammattilaisille, vanhemmille ja 3-12 v lapsille. Ohjelman tavoitteena on lasten käytöksen ongelmien vähentäminen sekä sosiaalisten taitojen ja tunteiden säätelyn lisääminen kotona, päiväkodissa ja koulussa. Sen avulla edistetään vanhempien ja ammattikasvattajien myönteisen kasvatuksen keinoja ja autetaan kasvattajia käsittelemään lasten käytöksen ongelmia. Tavoitteena on parantaa vanhemman tai ammattikasvattajan ja lapsen välistä vuorovaikutusta. Perustuu myönteisen käytöksenvahvistamiseen ja negatiivisen käytöksen sammuttamiseen.
- LAPE-hankkeen rahoittaman koulutuksen saaneet henkilöt kouluttavat varhaiskasvatuksen työntekijöitä omissa organisaatioissaan. Koulutukset Lappeenrannan varhaiskasvatuksessa alkoivat tammikuussa 2019.

Koulukiusaamisen estäminen

- Kivakoulu toimintamallia ja vertaissovittelumalleja käytetään kouluissa kiusaamisen estämiseksi ja ristiriitatilanteiden selvittämiseksi.
- Vintiö -toimintamallia yhdessä poliisin ja oppilashuoltohenkilöstön kanssa käytetään vaikeiden kiusaamistilanteiden selvittelyssä.
- Maakunnallinen työryhmä on vuoden 2018 aikana aloittanut yhteisten toimintamallien laatimisen lainvastaisten tekojen varalle, jossa tavoitteena on pureutua syrjäytymisen ehkäisyyn. Tavoitteena on, että kouluissa puhutaan

	<p>jatkossa lainvastaisista teoista ja luovutaan koulukiusaamiskäsitteestä, koska se on epämääräinen ja vähättelevä ilmaisu, eikä välttämättä kerro yksittäisen teon vakavuutta, vastenmielisyyttä tai lainvastaisuutta.</p> <p>PRO-koulutoiminta</p> <ul style="list-style-type: none"> - Positiivisesti ryhmässä oppien (PRO-koulu) toiminta on kehittynyt ja laajentunut. Yhä useampi perusopetuksen koulu toteuttaa positiivisen käyttäytymisen vahvistamista kouluissa. Toimintamalli vaatii koko koulun toimintakulttuurin muutosta, joissa koulun aikuiset erityisesti miettivät omaa toimintaansa, löytävät yhteiset ja johdonmukaiset toimintamallit. <p>Monikulttuurisuuden tukeminen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kielirikasteinen toiminnan mahdollistaminen varhaiskasvatuksessa - Varhennettua kielten opetusta on järjestetty useissa kouluissa, toiminta on rahoitettu hankerahoituksella. - Varhaiskasvatukseen palkattiin työllisyysvaroin viisi kulttuuriavustajaa/ kulttuuritulkkia Kirjastossa venäjänkieliset satutuokiot ja maahanmuuttajaperheille suunnatut askartelupajat yhteistyössä Kulttuurityöryhmä Tomeran kanssa. - Opetusresursssia on lisätty huomattavasti vuonna 2018 niille oppilaille, joilla suomi ei ole äidinkieli. Tämän tavoitteena on antaa paremmat valmiudet suomen kielen oppimiseen. Samalla annamme monikulttuurisille lapsille yhdenvertaisemman mahdollisuuden oppia sekä antaa keinoja myös oman kulttuurinsa esiin tuomiseen. <p>Icehearts toimintamallin käynnistäminen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lappeenrannan kaupunki käynnistää yhdessä Eksoten kanssa kaksi Icehearts ryhmää, jonka tarkoituksena on tukea pitkäkestoisesti erityisen tuen tarpeessa olevia lapsi harrastustoiminnan kautta. Yhteistyösopimus ja toiminnan käynnistäminen suunniteltiin vuoden 2018 aikana ja itse toiminta käynnistyy syksyllä 2019.
<p>3. Terveellinen ja turvallinen elinympäristö</p>	<p>Lappeenrannan kaupungin strategisena tavoitteena on puhdas ja kestävä elinympäristö sekä asukkailleen merkityksellisen ympäristön mahdollistaminen.</p> <p>Osallistaminen kasvu ympäristön suunnitteluun</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kaupunkisuunnittelu järjesti erilaisia nuorten ja lasten kuulemistilaisuuksia ja osallistui myös lapsille ja nuorille suunnattuihin tapahtumiin, joilla tavoitettiin 430 lasta ja nuorta. Muun muassa Kourulan koulukeskuksen suunnittelu ja osallistaminen. - Lasten Kota-päiväkotitoiminnan (ns. luontoryhmät) käynnistämisen valmistelu strategisella erillisrahoituksella <p>Turvallisuuden edistäminen</p> <ul style="list-style-type: none"> - 2018 tammikuussa toteutettiin 4.-luokkalaisten turvallisuusviikko. Jokainen kaupungin 4.-luokkalainen osallistui ½-päivää kestäneeseen turvallisuustapahtumaan, jossa esiteltiin pelastuslaitoksen, ensihoidon ja poliisin toimintaa. Tapahtuma toteutetaan vuosittain. - Kouluissa vietetään joka syksy liikenneturvallisuusviikkoa

	<ul style="list-style-type: none"> - Vuonna 2018 pelastuslaitoksen tarjoamien turvallisuuskoulutusten ja -tapahtumien kohderyhmänä olivat erityisesti lapset, nuoret ja ikäihmiset. Lapsille ja nuorille järjestettiin esimerkiksi paloasemille vierailuja, joiden yhteydessä annettiin turvallisuuskoulutusta ikäryhmään sopivalla tavalla - Liikenneturvallisuussuunnitelma päivitettiin 2018. Vuoden 2018 lopulliset liikenneturvallisuus tilastot saadaan kesällä 2019. Alustavien tietojen mukaan kuolemaan johtaneita onnettomuuksia 0 ja loukkaantumisia 21. - Onnettomuustyypeistä - polkupyöräonnettomuuksien määrä on kasvanut verrattuna viiden edellisen vuoden keskiarvoon. <p>Ympäristökasvatus</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kestävän kehityksen ja kaupungin Greenreality toiminnan tunnettuuden lisäämiseksi järjestettiin Greenreality karnevaalit. Tapahtuma keräsi paljon lapsiperheitä. - Koulut ovat tehneet yhteistyötä Luonnonsuojeluliiton kanssa ympäristökasvatustuntien puitteissa. - Junior University –toimintamallia on kehitetty vuoden 2018 aikana ja kokeiltu muutamilla kouluilla. Toiminta laajenee koko kaupunkia koskevaksi lukuvuonna 19-20. Junior University -toiminta tähtää kokonaisuudessaan kestävän kehityksen ja elämäntavan edistämiseen.
<p>4. Asiakasosallisuus ja yhteistyöverkostot</p>	<p>Lapsi- ja perhepalvelujen muutosohjelma (LAPE-hanke)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lappeenrannan kaupunki on ollut laajasti mukana LAPE-hankkeen toteuttamisessa - Viranhaltijat ovat osallistuneet verkostojohtamisen koulutukseen ja yhteistyörakenteita on syvennetty Eksoten ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Verkostojohtamisen koulutuksessa on keskitytty perhekeskustoimintamallin rakentamiseen ja suunnitteluun. <p>Lapsiystävällinen kunta -toimintamallin levittäminen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Yhdessä Imatran kanssa on järjestetty lapsiystävällinen kunta- ja lapsivaikutusten arviointi (LAVA) –koulutukset maakunnan alueen luottamushenkilöille ja viranhaltijoille. Koulutusmateriaali on verkossa valtakunnallisesti hyödynnettävissä. Materiaalista valmistellaan käytännön sovellusohjeet vuoden 2019 aikana. <p>Mannerheimin lastensuojeluliiton MLL Kymenpiirin kumppanuussopimusmallin valmistelu</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lappeenrannan kaupunki ja MLL Kymenpiiri on solminut kattavan kumppanuussopimuksen. MLL tuottaa lasten ja nuoreten ja lapsiperheiden matalankynnyksen laajaa tukitoimintaa. <p>Edustukselliset vaikuttamiselimet ovat kokoontuneet aktiivisesti ja lapsia on osallistettu muun muassa Lappeenrannan kaupungin liikkumishjelman suunnitteluun.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lappeenrannan Lasten Parlamentti on lappeenrantalaisten alakoululaisten oma vaikuttamiskanava. Lasten Parlamentti ottaa kantaa lapsia koskeviin asioihin, tekee esityksiä, antaa lausuntoja ja toimii lasten äänitorvena Lappeenrannan kaupungissa. Vuonna 2018 parlamentti kokoontui 7 kertaa. Lasten parlamentti osallistui työpajatyöskentelynä keskustan alueen suunnitteluun. - Oppilas- ja opiskelijakunnat toimivat kaikissa kouluissa. He osallistuvat koulutoiminnan suunnitteluun ja arviointiin, heidän näkemystä hyödynnetään mm. koulun kalustohankintojen tekemisessä ja koulutilojen ja –

	<p>pihojen suunnittelussa. Oppilaiden ja opiskelijoiden osallisuus ja sen vahvistaminen kouluissa ja lukioissa on opetussuunnitelman mukaista toimintaa ja toteutuu koulun arjessa joka päivä.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lasten osallistaminen varhaiskasvatuksessa on osa varhaiskasvatuksen jokapäiväistä toimintaa. <p>Asiakaspalautteen kerääminen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Asiakastytytyväisyyttä on kysytty useamman vuoden ajan varhaiskasvatuksen sekä 2. 4. ja 9. luokan huoltajille suunnatulla kyselyllä - Kouluterveyskyselyn 4. ja 5. luokkalaisten huoltajakyselyyn vastasi noin 20 % huoltajista
<p>5. Viestintä, tiedon tavoitettavuus ja kiinnostavuus</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Lasten ja lapsiperheiden maksuttomista tapahtumista on tiedotettu aktiivisesti Wilma-viestijärjestelmän kautta sekä tiedotettu aktiivisesti verkkosivuilla ja lehdistössä sekä hyödynnetty sosiaalista mediaa - Hyvinvointi – ja sivistyspalvelujen lasten ja perheiden palvelujen tiedottamiseen on panostettu - Sosiaalisen median kanavatunniste #LPRoppi on otettu vuoden 2018 aikana käyttöön - Kirjaston uutiskirje tilaajille (noin 1500 kpl)
<p>6. Työ, taloudellinen hyvinvointi ja yrittäjyys</p>	<p>Lasten työelämätaidot ja yrittäjyys on osa opetussuunnitelmaa</p> <p>Pikkuyrittäjät toiminta</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lappeenrannan alakoulut osallistuvat Pikkuyrittäjät-ohjelmaan. Pikkuyrittäjät-ohjelmassa alakoululaiset tutustuvat työelämätaitoihin, taloudenhallintaan ja yrittäjyyteen. <p>Yrityskylätoiminta</p> <ul style="list-style-type: none"> - Yrityskylä on maailman parhaana koulutusinnovaationa palkittu suomalainen oppimiskokonaisuus. Lappeenrannan perusopetuksen kuudes- ja yhdeksäsluokkalaiset suorittavat yrityskylä opintokokonaisuuden. Yrityskylä perustuu opetussuunnitelmaan ja sen avulla hankitaan kokemuksia työelämästä, taloudesta ja yhteiskunnasta. <p>Junior University</p> <ul style="list-style-type: none"> - Junior University toiminnan käynnistettiin Strategisella erillisrahoituksella. Junior University on LUTin ja Lappeenrannan kaupungin koulutusyhteistyön toimintamalli LUT Junior University - Lappeenranta, joka tulee olemaan osa koulujen ja lukioiden opetussuunnitelmia. Sisällöt on suunniteltu yhteistyössä esikoulu-, alakoulu-, yläkoulu- ja lukio-opettajien kanssa ja ne pohjautuvat LUTin strategian kolmeen painopistealueeseen: puhdas energia, kiertotalous sekä kestävä liiketoiminta ja yrittäjyys.

<p>Nuoret</p> 	<p>Pääosa lappeenrantalaisista nuorista voi hyvin. Viimeisimmän, joulukuussa 2017 toteutetun kouluterveyskyselyn perusteella Lappeenrannan koululaisten hyvinvointi on monilla osa-alueilla maan kärkeä, kun vertailussa on mukana samankokoiset ja suuremmat kaupungit. Erityisesti 8. ja 9. luokkalaisten hyvinvointi on selkeästi maan korkeinta. Liikkuminen on lisääntynyt mutta samalla ylipainoisten määrä on kuitenkin jatkanut lievää kasvua. 8.-9. luokkalaisista oppilaista 17.9 % on ylipainoisia. Myös ruutu-aika on lisääntynyt. Koulukiusaaminen on vähentynyt ja myös itsensä yksinäiseksi tuntevien osuus on laskenut. Koulu-uupumus ja univaikeudet ovat kuitenkin yleistyneet etenkin lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoilla. Oireilevien nuorten ongelmat ovat entistä haastavampia. Tupakointi ja humalahakuinen juominen ovat vähentyneet mutta nuuskan käyttö on vastaavasti lisääntynyt. 8.-9. luokkalaisista 5.3 % ja vastaavasti ammatillisen oppilaitoksen opiskelijoista 12.2 % käyttää nuuskaa päivittäin. Nuorten työllistyminen on kehittynyt positiiviseen suuntaan ja valtaosa lappeenrantalaisista nuorista kokee, että elämällä on päämäärä ja tarkoitus. Vain peruskoulun tutkinnon suorittaneiden osuus on laskenut (6.4 %). Pitkäaikaisesti toimeentulotukea saaneiden nuorten osuus on pysytellyt samalla tasolla. (Lähde: Hyvinvointikertomus/Sotkanet)</p>
<p>TEEMA-ALUEET</p>	<p>TOIMENPITEET</p>
<p>1. Terveelliset elämäntavat</p>	<p>Syke 100-hanke:</p> <ul style="list-style-type: none"> - SYKE sataan on 13 - 19 -vuotiaalle lappeenrantalaisille perustettu harrasteliikuntatarjotin. Tarjottimen sisältö koostuu jatkuvasti pyörivistä tunteista. Kaikki toiminta on maksutonta ja mukaan voi tulla milloin vain. Tarkoituksena on saada mahdollisimman moni kohderyhmään kuuluva kokeilemaan erilaisia lajeja. Hankkeessa on viikoittain 14–16 ryhmää (28 – 32 tuntia kuukausittain). Kävijöitä oli syksyllä 902. <p>Liikunnanohjaajat ja liikuntaneuvonta</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lappeenrannan peruskoulujen arkeen juurrutetaan lisävoimin liikuntaa lukuvuoden 2018–2019 aikana. Liikkuva Koulutiimi on aloittanut työskentelyn. Strategisen erillisrahoituksen ja liikkuva koulu -ohjelma myöntämien avustusten avulla koulutiimiä varten on palkattu 15 liikunnanohjaajaa ja yksi fysioterapeutti. Liikkuvakoulutiimi tarjoaa koulupäiviä aktivoivaa toimintaa kaikille Lappeenrannan peruskoululaisille. Lisäksi kouluilla on kevään aikana ollut n. 30 fysioterapiaopiskelijaa. Harjoittelijoiden ja liikunnanohjaajien voimin pystytään tarjoamaan myös henkilökohtaista liikuntaneuvontaa. Toiminta on ollut monipuolista ja kattavaa: <ul style="list-style-type: none"> o n. 520 ohjattua ryhmää kuukausittain, näissä ryhmissä on yhteensä noin 7000 koululaista. o Pitkiä välitunteja ohjataan kuukausittain n. 300 ja näissä liikkuu n. 6300 lasta o Oppituntien keskeytyksiä = aktivointeja on pidetty n. 320/kk, näissä liikkuu luokan koosta riippuen 3000 - 8000 koululaista kuukausittain. o Henkilökohtaisia liikuntaneuvontoja on annettu keskimäärin 100 kertaa kuukaudessa <p>Liikkuva lukio</p>

	<p>Ravitsemus</p> <ul style="list-style-type: none"> - Saimaan Tukipalvelut on toteuttanut omassa ruokalistasuunnittelussaan ja toiminnassaan kasvisruoan tarjonnan lisäämistä ja sesonginmukaisuutta jo usean vuoden ajan. Työ terveyttä edistävien aterioiden kehittämisessä ja ruokatottumusten muuttamisessa terveellisempään suuntaan jatkuu. Kouluissa tarjottu ruoka kattaa oppilaan energian ja suojaravintoaineiden tarpeesta n. 1/3. - Kouluissa on tarjolla maksullinen välipala (2 €). Maksuttomaan välipalaan ovat oikeutettuja ne oppilaat, jotka sitä tarvitsevat terveydellisistä syistä (esim. diabetes).
<p>2. Mielen hyvinvointi</p>	<p>Etsivän nuorisotyö</p> <ul style="list-style-type: none"> - Etsivän nuorisotyöntekijöiden asiakaskunnaksi on valikoitunut pääosin täysi-ikäiset, opintonsa useaan kertaan keskeyttäneet ja työelämän ulkopuolelle jääneet nuoret. Suurella osalla asiakkaista on merkittäviä esteitä, niin oman psyykeen alueella kuin elämäntapavalinnoissakin. Nuorten pulmina ovat mielenterveys- ja päihdeongelmat, velkaantuneisuus, yksinäisyys ja opintojen keskeytys. Etsivässä nuorisotyössä on hyödynnetty ratkaisukeskeistä neuropsykiatrista valmennusta nuorten toiminnan ohjauksessa ja arjen hallinnan taitojen vahvistamisessa sekä eheän minäkuvan rakentumisessa. - Kutsunnoissa Etsivä nuorisotyö on ollut mukana Time Out – ohjaajana ja tavannut noin 380 asevelvollisuus ikäistä. - Vuonna 2018 asiakkaita on ohjautunut etsivä nuorisotyöhön yhteensä 143, joista 91 miehiä ja naisia 52. Ohjautuneiden ikäjakauma on ollut 16–29 vuotta. Etsivä nuorisotyön yhteydenotto johti vähintään henkilökohtaiseen tapaamiseen tai pidempi aikaiseen yhteistyöhön 68 uuden nuoren kanssa. Kaiken kaikkiaan asiakkaita on ollut raportoitavalla kaudella 103. - Etsivä nuorisotyön asiakkaista ohjaavan ja valmistavan ammatillisen koulutuksen on aloittanut 8, 5 on aloittanut/jatkanut ammatillisia opintoja. Kuntouttavassa työtoiminnassa tai työkokeilussa on ollut yhteensä 9 nuorta. Avoimille työmarkkinoille on sijoittunut 7 nuorta. Etsivä nuorisotyön järjestämissä ryhmätoiminnoissa on ollut mukana 11 nuorta. <p>Onni-hanke</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lappeenrannan kaupungin Ohjaamo on mukana valtakunnallisessa Onni-hankeessa, joka edistää psykososiaalisen tuen palveluita Ohjaamoissa 2018–2019. Onni-hanke luo valtakunnallisen suosituksen Ohjaamoiden psykososiaaliselle tuelle, levittää vahvuuksiin keskittyvää työtettä ja lisää Ohjaamoissa työskentelevien osaamista nuorten kohtaamisessa ja tuen tarpeen tunnistamisessa. Hankkeessa kartoitetaan paikallisia tarpeita ja olemassa olevia toimivia työtapoja, kehitetään psykososiaalisen tuen toimintamalleja ja vahvistetaan palvelupolkuja. Lappeenrannan ohjaamoon on palkattu sosiaalityöntekijä hankekoordinaattoriksi. <p>Ratkaisukeskeisyiskoulutukset</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lapsi ja perhepalvelujen muutosohjelman (LAPE-hanke) rahoituksella järjestettiin ratkaisukeskeinen neuropsykiatrinen valmentaja – valmennus perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen henkilökunnalle.

Mentoritoimintamallin pilotointi

- Lape-hankkeen puitteissa toteutettiin kevään aikana mentoritoiminnan pilotti Lappeenrannassa. Pilotissa mentorointia sai kymmenen oppilasta Kimpisen ja Kesämäen peruskouluista. Mentoreita oli yhteensä yhdeksän, he olivat Lyseon ja Kimpisen lukioista sekä Saimian sosionomi-opintolinjalta. Pilotin toteutuksesta vastasi Imatran seudun Pelastakaa Lapset ry:n hanketyöntekijä. Kokemukset mallista olivat positiivisi ja mentoroitavat saivat rohkeutta ja itseluottamusta opiskeluun sekä apua läksyihin, opiskelu helpottui ja oppiminen koettiin kivaksi. Pilotin jatkoa suunnitellaan toteutettavaksi lukuvuonna 2019–2020 strategisella erillisrahoituksella.

Nuorisotyö

- LAPE-hankkeen rahoituksella koulunuorisotyötä on tehty viidellä yläkoululla, Sammonlahdessa, Kimpisessä, Kesämäessä, Lauritsalassa ja Joutsenossa. Jokaiselle näistä on resursoitu puolikkaan nuorisotyöntekijän viikkotyöajan (38,75*0,5) työpanos. Koulunuorisotyön konkreettiset arkipäivän työsisällöt ovat muotoutuneet suurelta osin koulukohtaisten tarpeiden ja koulunuorisotyöntekijöiden omien vahvuuksien mukaisesti. Rehtorien kanssa touko-kesäkuussa käytyjen välipalautekeskustelujen perusteella koulunuorisotyö on koettu koulujen näkökulmasta tärkeäksi ja tarpeelliseksi työmuodoksi. Lappeenrannan kaupunki on päättänyt jatkaa koulunuorisotyön edelleen kehittämistä vuosina 2019 - 2020 strategisen erillisen rahoituksen turvin. Koulunuorisotyö päätettiin samalla laajentaa Saimaan Ammattiopisto Sampoon, jonne palkataan kokoaikainen koulunuorisotyöntekijä syksyllä 2018 kaupungin ja Sampon yhteisrahoituksella.
- Nuorisotiloilla on vierailut 31 007 nuorta vuoden 2018 aikana. Lappeenrannan kaupungin viisi nuorisotilaa ovat avoinna Lappeenrannassa yhteensä 100 h viikossa. Lappeenrannassa otettiin käyttöön nuorisotyön dokumentointi- ja tilastointijärjestelmä Logbook. Lasten ja nuorten vaikuttajaryhmät, lasten parlamentti ja nuorisovaltuusto, ovat toimineet suunnitellusti.
- Lappeenranta organisoii syys-joulukuussa liikkuvaa nuorisotyötä Lappeenrannan ja koko Etelä-Karjalan alueelle Aseman Lasten Wauto-nuorisotila-autoa hyödyntäen. Kuntien ja seurakuntien nuorisotyöntekijät kiersivät autolla haja-asutusalueilla, joissa nuorisopalveluita ei ole, kohdaten siellä asuvia nuoria. Autoa hyödynnettiin myös perustoiminnan markkinointiin mm. kouluvierailuilla.

Koulukiusaamisen estäminen

- Kivakoulu toimintamallia ja vertaissovittelumalleja käytetään kouluissa kiusaamisen estämiseksi ja ristiriitatilanteiden selvittämiseksi.
- Vintiö -toimintamallia yhdessä poliisin ja oppilashuoltohenkilöstön kanssa käytetään vaikeiden kiusaamistilanteiden selvittelyssä.
- Maakunnallinen työryhmä on vuoden 2018 aikana aloittanut yhteisten toimintamallien laatimisen lainvastaisten tekojen varalle, jossa tavoitteena on pureutua syrjäytymisen ehkäisyyn. Tavoitteena on, että kouluissa puhutaan jatkossa lainvastaisista teoista ja luovutaan koulukiusaamiskäsitteestä, koska se on epämääräinen ja vähättelevä ilmaisu, eikä välttämättä kerro yksittäisen teon vakavuutta, vastenmielisyyttä tai lainvastaisuutta.

	<p>PRO-koulutoiminta</p> <ul style="list-style-type: none"> - Positiivisesti ryhmässä oppien (PRO-koulu) toiminta on kehittynyt ja laajentunut. Yhä useampi perusopetuksen koulu toteuttaa positiivisen käyttäytymisen vahvistamista kouluissa. Toimintamalli vaatii koko koulun toimintakulttuurin muutosta, joissa koulun aikuiset erityisesti miettivät omaa toimintaansa, löytävät yhteiset ja johdonmukaiset toimintamallit. <p>Eksoten oppilas- ja opiskeluterveydenhuolto Psykologi ja kuraattori yhteistyötä on kehitetty.</p> <p>Nuorten tapahtumilla ja kulttuuriin aktivoinnilla pyritään vahvistamaan positiivista minäkuvaa ja osallisuutta ja yhteisöllisyyttä</p> <p>Taidetestaajat</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lappeenrannan kaupunki on mukana taidetestaajat toiminnassa, joka vie kolmen lukuvuoden ajan (2017–2020) kaikki Suomen kahdeksaslukkalaiset taidevierailuille www.taidetestaajat.fi <p>Teatterin ja lukion yhteistyö</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lappeenrannan lukioteatteri on Lappeenrannan Lyseon lukion yhteydessä toimiva teatteriryhmä, joka on tehnyt yhteistyötä kaupunginteatterin kanssa. Vuonna 2018 valmisteltiin musikaali Footloose, joka sai ensi-iltansa tammikuussa 2019. - Kaupunginteatteri on tehnyt myös yhteistyötä Lappeenrannan tanssiopiston kanssa ja valmisti balettinäytöksen Pähkinänsärkijä 2018. <p>Monipuolinen kulttuuri- ja tapahtumatarjonta</p> <ul style="list-style-type: none"> - Alle 16 -vuotiaat pääsevät ilmaiseksi Lappeenrannan kaupunginorkesterin konsertteihin ja alle 18 -vuotiaat ilmaiseksi museoihin - Lappeenrannan taidemuseo on mukana Suomen Kulttuurirahaston Taidetestaajat-hankeessa lukuvuonna 2018–2019. - Nuorisotoimen tapahtumat ja Kaamospuhallus (pääteetön nuorisotapahtuma) - Kirjaston nuorille suunnatut tapahtumat: Kauhukellari, Pakohuonepeli, kirjasto mukana Kaamospuhalluksessa jne. - LUT:n ylioppilaskunnan ja kaupungin yhteistyösopimus tapahtumatoiminnasta
<p>3. Terveellinen ja turvallinen elinympäristö</p>	<ul style="list-style-type: none"> - 8-luokkalaisten turvallisuusinfot (Eksote, Pelastuslaitos ja Poliisi) ovat toteutuneet kaikissa kouluissa. - Liikenneturvallisuusohjelma päivitettiin vuonna 2018. Vuoden 2018 lopulliset liikenneturvallisuus tilastot saadaan kesällä 2019. Alustavien tietojen mukaan kuolemaan johtaneita onnettomuuksia 0 ja loukkaantumisia 21. - Greenreality-kodit ja -yritykset: kaupungin strategisella erillirahoituksella on käynnistetty hanke, jossa nuoret toimivat kierrätyksen lähettiläinä kodeissa ja yrityksissä.

<p>4. Asiakasosallisuus ja yhteistyöverkostot</p>	<p>Lapsiystävällinen kunta -toimintamallin levittäminen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Yhdessä Imatran kanssa on järjestetty lapsiystävällinen kunta- ja lapsivaikutusten arviointi (LAVA) – koulutukset maakunnan alueen luottamushenkilöille ja viranhaltijoille. Koulutusmateriaali on verkossa valtakunnallisesti hyödynnettävissä. - Kodin ja koulun välisen yhteistyön kehittäminen pilottikouluissa Lape-hankkeessa. <p>Edustukselliset vaikuttamiselimet ovat kokoontuneet aktiivisesti ja nuoria on osallistettu muun muassa Lappeenrannan kaupungin liikkumishjelman suunnitteluun.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ohjaamon asiakasraati: Ohjaamon asiakasraati on koottu ohjaamossa käyvistä nuorista aikuisista 15-30-vuotiaista. Osa nuorista on käyttänyt ohjaamon palveluita kerran, osa useamman kerran. Ohjaamoraadin tarkoituksena on kehittää nuorten palveluita niin ohjaamossa, kuin yleisestikin toimia nuorten äänenä palveluiden suunnittelussa. Ohjaamoraati kokoontui keväällä 2018 kolme kertaa. Uuden raadin kokoaminen on kehitteillä. - Nuorisovaltuusto: Lappeenrannan nuorisovaltuusto tuo nuorten äänen mukaan kaupungin päätöksentekoon. Lappeenrannan nuorisovaltuustolla oli vuonna 2018 10 kokousta. Sen lisäksi muita kokoontumisia oli 9 kappaletta. Nuorisovaltuustolta pyydettiin vuonna 2018 kaksi lausuntoa. - Oppilas- ja opiskelijakunnat toimivat kaikissa kouluissa ja lukioissa. He osallistuvat koulutoiminnan suunnitteluun ja arviointiin, heidän näkemystä hyödynnetään mm. koulun kalustohankintojen tekemisessä ja koulutilojen ja –pihojen suunnittelussa. Oppilaiden ja opiskelijoiden osallisuus ja sen vahvistaminen kouluissa ja lukioissa on opetussuunnitelman mukaista toimintaa ja toteutuu koulun arjessa joka päivä. - Skeittipuisto aloite: Nuorisotoimi valmisteli skeittihalli -kuntalaisaloitetta kesäkuuhun 2018 asti mm. teettämällä skeittihallin ramppien suunnitelman Suomen rullalautaliitolla. <p>Asiakastytyväisyyttä on kysytty useamman vuoden 9. luokan huoltajille suunnatulla kyselyllä</p>
<p>5. Viestintä, tiedon tavoitettavuus ja kiinnostavuus</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Wilma-viestijärjestelmän aktiivinen käyttö - Nuorten tieto ja neuvontapalvelu Nuorisotiedotuksen tarkoituksena on tarjota nuorille puolueetonta ja luotettavaa tietoa, neuvoa ja apua siten, että kaikilla nuorilla on yhdenvertainen oikeus tietoon taustasta ja elämäntilanteesta riippumatta. Nuorisotiedotus on osa Ohjaamo toimintaa - Nuorisotoimella on käytössä nuorten chat palvelu (Netari, Suunta ja Ohjaamo chat) - Kaupunki palkkaa vuosittain nuoria Lappeenrannan pr-lähettiläiksi
<p>6. Työ, taloudellinen hyvinvointi ja yrittäjyys</p>	<p>Nuorten työllistymisen edistäminen on kaupungin strategian Kasvua ja osaamista erillisohjelman keskiössä.</p> <p>Ohjaamotoiminnan vakiinnuttaminen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kaupungin strategisella rahoituksella mahdollistettiin Ohjaamotoiminnan vakiinnuttaminen hankekauden päätymisen jälkeen. Ohjaamon vastaa kaupungin nuorisotakuun toteuttamisesta. Ohjaamossa työskentelee nuorisotoimen, Te-palvelujen ja Eksoten ammattilaisia ja sen yhteydessä toimii myös Eksoten nuorten paja. Vuonna 2018 Ohjaamossa oli 1500 yksilöasiakaskäyntiä ja 3620 ryhmä asiakaskäyntiä.

Yrityskoordinaattori toimintamallin käynnistäminen

- Kaupungin strategiselle erillisrahoituksella ja Me.-säätiön rahoituksella palkattiin nuorten työllistymisen edistämiseen yrityskoordinaattori, jonka tehtävänä on mallintaa Ohjaamon, Me.-talon ja alueen yritysten yhteistyömalli nuorisotyöllisyyden edistämiseksi ja auttaa vähintään 25 heikossa työmarkkina-asemassa olevaa nuorta työllistymään. yrityskoordinaattori tekee tiivistä yhteistyötä Ohjaamon ja Me.-talon kanssa.

Kesätyöllistäminen ja kesätyöseteli

- Kaupunki jakoi nuorille 170 kesätyöseteliä nuorille, joilla nuoret saivat vähintään kahden viikon työkokemuksen alueen yrityksistä tai järjestöistä. Kesäseteleistä 70 rahoitti Etelä-Karjalan osuuspankki ja 100 Lappeenrannan kaupunki.

Unelmaduuni kampanja

- Kaupunki järjesti 5 nuorelle nuoren itse suunnitteleman kesätyöpaikan.

Kesätyömessut

- Kaupunki ja Ohjaamo osallistuivat aktiivisesti nuorten kesätyömessuille ja LUT:in rekry päiviin.

Työelämä osaksi opiskelua

- Kaupungin strategisella erillisrahoituksella on valmisteltu Sampon, LUTin, Saimian ja kansainvälisten opiskelijoiden työllistämisen edistämisen toimenpidekokonaisuutta yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa. Toimenpidekokonaisuus käynnistyy 2019 keväällä

Polku yliopistoon – Junior University

- Strategisella erillisrahoituksella käynnistetty Junior University toimintamalli (ks. lasten ja lapsiperheiden osuudessa kuvaus)
- Tuettu toimenpiteitä, joilla houkutellaan nuoria opiskelemaan luonnontieteellisiä ja matemaattisia aineita sekä maker-kulttuurin edistämistä.

Lukioiden painotukset

- Liikuntapainotteisuus Kimpisen lukiolla mahdollistaa kilpaurheilun yhdistämisen sujuvammin lukio-opintoihin ja vastaavasti Lyseon lukion musiikkiteatteri-linja mahdollistaa opiskelijoiden osallistumisen ison musiikkiteatteriproduktion, suunnitteluun ja toteuttamiseen.

Kirjaston kerhot

- Pääkirjastossa järjestettiin yhdessä Itä-Suomen 9. luokan oppilaiden kanssa Minecraft-kerho alakoululaisille syksyllä 2018, kerho osallistui mukaan Yritys Hyvä -kilpailuun

<p>Työikäiset</p> 	<p>Työikäisen väestön terveyden ja hyvinvoinnin tilasta on suhteellisen vähän tietoa. Kelan ikävakioitu sairastavuusindeksi on laskenut ja oli 2017 98,8. Kaupungin työllisyys on kehittynyt positiiviseen suuntaan vuoden 2018 aikana. Vuoden 2018 keskimääräinen työttömyysaste oli 11,4 %, mikä on 2,3 prosenttiyksikköä parempi kuin vuonna 2017. Joulukuun 2018 lopussa alle 25-vuotiaita työttömiä oli 622 (690 v. 2017). Yli vuoden työttömänä olleiden määrä laski 42 %, ollen 774. Lappeenrantalaisista 25 - 64-vuotiaista työkyvyttömyyseläkettä sai 6.8 % vastaavan ikäisestä väestöstä. Lappeenrantalaiset siirtyvät eläkkeelle keskimäärin 60,3 vuotiaina. Lappeenrantaisten koulutustason on noussut tasaisesti. Myös elämänlaatussa hyväksi tuntevien osuus on lisääntynyt. (Lähde: Hyvinvointikertomus/Sotkanet)</p>
<p>TEEMA-ALUEET</p>	<p>TOIMENPITEET</p>
<p>1. Terveelliset elämäntavat</p>	<p>Liikunnallisen elämäntavan edistäminen</p> <p>Liikuntaryhmät ja liikunnallisen elämäntavan tukeminen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lappeenrannan liikuntatoimen ohjauspalvelun terveystyöryhmät on suunnattu kaikenikäisille kaupunkilaisille. Ryhmät ovat matalankynnyksen liikuntaryhmiä, joissa tärkein tavoite on lisätä kuntalaisten liikunnan harrastusta sekä tarjota terveyttä edistävää ja ylläpitävää liikuntaa. Vuoden 2018 aikana järjestettiin yhteensä 87 eri ryhmää (1261 ohjuskertaa), joihin osallistui yhteensä 1505 eri kävijää. - Liikuntatoimi järjesti 12 kuntosalin ABC-kurssia - InBody-kehonkoostumusmittaus mahdollisuus maksusta (20 €) - Terveys ja toimintakykyyn liittyviä luentoja pidettiin 2 kertaa, joihin osallistui 47 osallistujaa. - Maahanmuuttajille suunnattua liikuntaa Liikuntayhdistää-hankkeen kautta. <p>Terveytensä kannalta liian vähän liikkuvien aktivointi</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lappeenrannan kaupungilla on käytössä edullinen aikuisten BMI kuntosali – ja uinti -kortti. Aikuisten BMI kortteja on myönnetty yhteensä vuodesta 2015 lähtien 363 henkilölle. Ikähaitari on 18–76-vuotiaille. - Lappeenrannan kaupunki järjestää liikuntaneuvontaa. Liikuntaneuvonnan uusia asiakkaita oli 111 ja kontakteja yhteensä 642. <p>Erityisryhmienliikunta</p> <ul style="list-style-type: none"> - Erityisryhmien liikuntaryhmiä 22 (ohjuskertoja 305), joihin osallistui yhteensä 257 osallistujaa. - Perintökaaren varoista on tuettu Eksoten vammaispalvelujen asiakkaiden uinti- ja tanssiharrastusta. <p>Eksoten elintapaneuvonta hankkeet</p> <ul style="list-style-type: none"> - Eksote haki hankerahoitusta hyvinvointivalmentajamallin käynnistämiseen. Hyvinvointivalmentaja on terveydenhuollon ammattilainen, joka toimii kuntien liikuntaneuvojien työparina ja vahvistaa samalla Etelä-Karjalan elintapaneuvontaprosessia sekä palvelupolkua. - Eksote on ollut mukana Stop Diabetes (StopDia) suomalaisessa tutkimushankkeessa, jonka tavoitteena on tyypin 2 diabeteksen ehkäiseminen. StopDia tutkimushanke tähtää diabetesriskissä olevien henkilöiden nykyistä tehokkaampaan tunnistamiseen ja heidän motivaationsa lisäämiseen, jotta pysyvät elintapamuutokset mahdollistuvat

2. Mielen hyvinvointi

Monipuolinen kulttuuritarjonta

Kaikukortti

- Kaupungin kulttuuritoimi (museot, orkesteri ja osa teatterin näytöksistä) on mukana Kaikukortti-toiminnassa. Kaikukortti mahdollistaa sosiaalihuollon asiakkaille pääsyn maksutta kulttuuritarjonnan pariin. Kaikukortissa on mukana monia urheilu- ja muita tapahtumia. Eksote koordinoi Kaikukortti -toimintaa.

Kirjasto

- Kirjasto tarjosi yhteensä 1324 tapahtumaa erilaisista aihepiireistä kaikenikäisille asiakkaille: kirjallisuus ja kirjoittaminen, lukupiirit, filosofia- ja kielikahvilat, luennot, konsertit, elokuvaesitykset, digipajaopastukset, äänistudiokoulutukset. Tapahtumiin osallistui vuonna 2018 14.676 osallistujaa.
- Lappeenrannan kaupunginkirjaston kaikkien kirjastotoimipisteiden kokonaislainaus on vuosittain pysytellyt miljoonan lainan tuntumassa. Vuoden 2018 kokonaislainaus ilman e-aineistojen lainoja oli 940.533, vähennystä edellisvuoteen -1,8 %. E-aineistojen lainaus jatkaa voimakasta kasvuaan, esimerkiksi Heili-kirjastojen e-kirja- ja e-äänikirjalainat lisääntyivät edellisvuoteen verrattuna 57,7 %.

Museot

- Museoiden palveluvalikossa on linnoituksen mobiilikierroksia ja verkkonäyttelyitä (Wolkoff, Aikamatka kannakselle jne.)
- Museoihin on ilmainen sisäänpääsy Museoperjantait- päivinä keväällä ja syksyllä.
- Museoissa on käytössä museokortti ja kaikukortti

Kaupunginorkesteri

- Monipuolinen ohjelmatarjonta ja uutena ohjelmistoon on tullut lounaskonsertit, joissa voi rentoutua klassisen musiikin parissa lounastunnilla.

Kaupunginteatteri

- Monipuolinen ohjelmatarjonta ja osallistava asiakastyö
- Aikuisille on järjestetty kulissikierroksia, kaikkiaan 22 kierrosta ja kuulijoita 315 henkilöä
- Avoimia infoja tai harjoituksia on pidetty 13 kertaa eri näytelmistä ja katsojia on ollut 637.
- Teatteriklubi-iltoja on ollut 8 kappaletta ja niissä väkeä 575 henkilöä.
- Teatteri on järjestänyt Teatteriproduktio tutuksi -kursseja yhteistyössä Kansalaisopiston kanssa keväällä ja syksyllä. Kurssi sisälsi 4 tapaamiskertaa ja osallistujia on ollut kaikkiaan 28.

Lappeenrannan kaupunki tukee Saimaan kriisikeskuksen ja Heikintalon toimintaa

- Saimaan Kriisikeskus palvelee erilaisiin elämän ongelmatilanteisiin joutuneita ihmisiä täydentäen julkisten palvelujen verkostoa. Kriisikeskukseen voi ottaa yhteyttä mm. seuraavissa elämän kriisitilanteissa: menetykset ja pitkittynyt suru, ahdistus ja paha olo, työelämään liittyvät vaikeudet, stressi ja uupumus, sairauden aiheuttama kriisi, ihmissuhteisiin liittyvät ongelmat

	<ul style="list-style-type: none"> - Heikintalon toiminnan tavoitteet ovat yhteisöllisyyden ja osallisuuden edistäminen sekä työelämäosallisuuden vahvistaminen. Heikintalo on lappeenrantalainen voittoa tavoittelematon yleishyödyllinen yhdistys, jonka toimintaan voivat osallistua kaikki, jotka voivat hyötyä toiminnasta. Toiminta on maksutonta ja vapaaehtoista.
<p>3. Terveellinen ja turvallinen elinympäristö</p>	<p>Pyöräilyn edistäminen</p> <ul style="list-style-type: none"> - 2018 valmistui Valtakadun ja Imatrantien erilliset pyörätiet. Lisäksi kaupungissa toimii pyöräilyn edistämisen työryhmä, jossa on edustettuna laajasti eri toimijat pyöräilyn mahdollisuuksien kehittämiseksi. Painopistealueena on ollut työmaa-alueiden korvaavien reittien opastusjärjestelyt - SPR:n Pyöräriksat: liikuntarajoitteisten pyöräilyn ja osallisuuden edistäminen <p>Esteettömyyden edistäminen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kirjastoon on hankittu esteettömyysvälineitä lainattavaksi Perintökaaren varoilla - Omatoimikirjastoihin on vaihdettu sähköisesti aukeavat ovet (Joutseno, Lauritsala, Voisalmi, Ylämaa). Lauritsalaan on tehty inva wc. - Esteettömyystyöryhmän työ on ollut aktiivista. Esteettömyystyöryhmä on perehtynyt kaupungin julkisen rakentamisen ja katualueiden esteettömyyteen. Esteettömyystyöryhmä kokoontui 4 kertaa vuonna 2018. - Vammaisneuvoston valtuuttamana esteettömyystyöryhmä myönsi Lappeenrannan kaupungin vuoden 2018 esteettömyyskunniamaininnan Lappeenrannan kaupungin puutarhuri Hannu Toloselle - Esteettömyystyöryhmä on ollut edelleen aktiivinen Lappeenrannan kaupunginteatterin sekä kesäteatterin induktio-silmukan toimivuus asiassa. - Esteettömyystyöryhmä keskittyi vuonna 2018 keskustataajaman LE-paikkojen sekä liikennevaloäänien päivitykseen yhteistyössä kaupungin kadut ja ympäristö kanssa.
<p>4. Asiakasosallisuus ja yhteistyöverkostot</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Asukas- ja alueneuvosto kokoontui vuonna 2018 kolme kertaa ja antoi kolme lausuntoa. Asukas- ja alueneuvosto valitsi alueraatien, Asukkaiden Lappeenranta -toimintaehdotuksista vuoden asukastoimijaksi Lappeenrannan kaupunginpuutarhuri Hannu Tolosen. - Maahanmuuttajajien alueraadin toiminta hiipui vuoden 2018 aikana. Toiminnalle etsitään uutta toteuttamismuotoa. - Vammaisneuvosto kokoontui 2018 viisi kertaa. Vammaisneuvoston kokouksiin kutsuttiin eri tahojen asiantuntijoita kertomaan oman alansa ajankohtaisista asioista. Vammaisneuvoston kokouksissa keskusteltiin ja vietiin esteettömyyttä koskevia asioita eteenpäin. Vammaisneuvoston alaisuudessa toimii esteettömyystyöryhmä, joka kokoontui neljä kertaa ja teki aktiivisesti aloitteita. - Elinvoimaa ja osallisuutta hankkeen (ESR) kautta toteutettiin asukaslähtöistä toimintaa muun muassa Sataman talvitapahtuma, Kourulan asukaspäivä, Maahanmuuttajien työllistymisen edistämisen työpaja/foorumi Me.-talolla, oikeinkirjoituskisa suomen kielen opiskelijoille kurseja sekä eri kulttuureihin tutustumisia. Hanke osallistui aktiivisesti perheille suunnatun innovaatiohuvipuiston toteuttamiseen sekä kansalaisfiestan toteuttamiseen. Hanke onnistui aktivoimaan etenkin maahanmuuttajataustaisia asukkaita. Hanke tuotti raportin ja toimenpideehdotukset jatkoa varten hankkeen aikana todetuista hyvistä käytännöistä. Raportti on jaettu Lappeenrannan kaupungin osallisuustyöryhmälle hyödynnettäväksi osallisuusohjelman laatimisessa.

	<ul style="list-style-type: none"> - Kaupunki on järjestänyt lukuisia kuulemis- ja keskustelutilaisuuksia kaavavalmisteluihin ja muun muassa kaupungin liikumisohjelman asukaskysely ja työpajat - Kaupungin avoimet ovet pidettiin elokuussa - Asukasdemokratian edistäminen muun muassa valtuuston lähetykset verkossa - Kirjaston asiakasraati on toiminut vuodesta 2013. Mukana on tällä hetkellä 13 henkilöä eri puolilta kaupunkia. Raatilaisia mukana kirjaston tapahtumissa.
<p>5. Viestintä, tiedon tavoitettavuus ja kiinnostavuus</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Tiedotettu liikuntamahdollisuuksista (jumpparyhmät, uinti, ladut, jäähallin yleisöluistelut ym.) - Latujen ja liikuntapaikkojen kunnossapitotilanne netissä - Tiedotettu yhdessä Eksoten kanssa terveysluennoista - Kannustettu työmatkaliikuntaan tiedottamalla kaupungin työmatkatempauksesta sekä joukkoliikenteen mahdollisuuksista - Vuonna 2018 on jatkettu aktiivista rekrytointimarkkinointia yhteistyössä alueen yritysten ja muiden toimijoiden kanssa. - Yhteistyössä yliopiston kanssa on vahvistettu vetovoimainen yliopistokaupunki-tavoitetta muun muassa toteuttamalla kaupungille ja LUT:lle yhteinen verkkosivujen aloitussivu ja valmistelemalla yhteistä brändimarkkinointikampanjaa sekä kiteyttämällä kaupungin brändiä erityisesti uusiutuvan energian ja puhtaan ympäristön edistyksekkisenä kaupunkina. - Kirjaston uutiskirje tilaajille 1 krt/kk (1500 tilaajaa)
<p>6. Työ, taloudellinen hyvinvointi ja yrittäjyys</p>	<p>Kaupungin työllisyystoimenpiteet</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kaupungin palkkatukityöllistämisen kohderyhmänä ovat nuoret ja pitkäaikaistyöttömät. Kaupungin palkkatuetussa työssä oli keskimäärin 73 henkilöä kuukausittain ja kuntouttavassa työtoiminnassa 20. <p>Verkostoyhteistyö</p> <ul style="list-style-type: none"> - TE-toimiston, Eksoten ja Etelä-Karjalan kuntien välinen operatiivisen tason kumppanuussopimus työllisyyden edistämisestä on allekirjoitettu. - Käynnistettiin Etelä-Karjalan työllisyysohjelman valmistelu. <p>Yhdessä hyvä ote (OTE) -hanke</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lappeenrannan kaupunki oli mukana Eksoten yhteishankkeessa, joka tavoitteli muutosta osatyökykyisten asemaan työmarkkinoilla. Hankkeessa kehitettiin ja kokeiltiin moniammatilliseen yhteistyöhön perustuvia asiakaspalvelu- ja yhteistyöprosesseja tukemaan työtoiminnasta ja opinnoista työhön siirtymistä sekä vahvistaa tavoitteellista yhteistyötä ja ohjausta olemassa oleviin osallisuutta tukeviin toimintoihin. Lappeenrannan kaupunki on mukana OTE-hankkeen julkilausumassa ja sitoutunut työllistämään omiin ja työllisyyskumppaneiden kanssa osatyökykyisiä. <p>Siirtymätyö</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lappeenrannan kaupunki tekee yhteistyötä Heikintalon kanssa mielenterveys- ja päihdekuntoutujine siirtymätyön mahdollistamiseksi.

<p>Ikäihmiset</p> 	<p>Valtaosa (92.9 %) lappeenrantalaisista 75 vuotta täyttäneistä asuu omassa kodissa ja näistä 49.9 % asuu yksin. Palvelurakenne on siirtynyt voimakkaasti laitoshoidosta kevyemmin tuetun asumisen suuntaan. Tehostun palveluasumisen piirissä on 6,9 % 75 vuotta täyttäneistä. Ikäihmisten yksinäisyyttä ehkäistään ja samalla toimintakykyä tuetaan liikunta- ja kulttuuripalveluilla. Yksinäisyyden torjumiseksi tarvitaan laaja yhteistyötä eri toimijoiden kanssa. 65 vuotta täyttäneistä noin 30 % ei harrasta vapaa-ajan liikuntaa. Täyttä kansaneläkettä saaneiden 65 vuotta täyttäneiden osuus vastaavan ikäisestä väestöstä oli 1,5 %, kun luku vastaavasti koko maassa oli 2,1 %. Määrä on pysynyt samalla tasolla. Osuus osoittaa pienituloisuutta eläkeikäisessä väestössä. Kaupungin demografinen huoltosuhde on 59,1 ja luku on kasvanut tasaisesti viime vuosina. (Lähde: Hyvinvointikertomus/Sotkanet)</p>
<p>TEEMA-ALUEET</p>	<p>TOIMENPITEET</p>
<p>1. Terveelliset elämäntavat</p>	<p>Toimintakyvyn ja liikunnan ylläpito</p> <ul style="list-style-type: none"> - Senioreiden liikuntaneuvonta on saatu osaksi liikuntatoimen palveluvalikkoa. Senioreiden liikuntaneuvonta on tarkoitettu yli 65-vuotiaille kuntalaisille toimintakyvyn kehittämiseen ja ylläpitämiseen. Vuonna 2018 uusia asiakkaita oli 33. Toimintaa on rahoitettu Perintökaaren varoin. - Senioreille on järjestetty kuntosalikursseja (12) sekä liikunnallisia tapahtumia (6). - Syksyn 2018 aikana kaksi liikunnanohjaa koulutettiin Voimaa ja tasapainoa kouluttajaksi. Tämän myötä on mahdollisuus kouluttaa uusia ohjaajia mm. järjestöihin ja laajentaa näin toimintaa esim. keskusta alueen ulkopuolelle. - Lappeenrannan liikuntatoimi aloitti 2018 joulukuussa Ikäinstituutin järjestämään kolmivuotiseen Voimaa vanhuuteen mentorointiohjelmaan. Mentoroinnin avulla kunnilla on mahdollisuus tarjota kuntien ikääntyneille liikuntaneuvontaa, ohjattuja lihasvoima- ja tasapainosisältöisiä ryhmiä, ulkoilua ja erilaisia arkiliikunnan mahdollisuuksia. - Perintökaaren varoista on tuettu Eksoten omaishoitajien vapaa-ajan toimintaa 100 euron suuruisella e-passilla tai palvelusetelillä. Lappeenrantalaisia omaishoitajia oli 31.12.2018 yhteensä 578 hlö, joista palvelusetelin valinneita on 266 (88 % on käyttänyt etuuden) ja E-passin valinneita on 206 henkilöä ja heistä kaikki ovat käyttäneet etuuttaan joko kokonaan tai osittain.
<p>2. Mielen hyvinvointi</p>	<p>Piristäjät-palvelu</p> <ul style="list-style-type: none"> - Piristäjä-palvelu on Suomen Punainen Risti (SPR) Lappeenrannan osaston ja Lappeenrannan kaupungin kulttuuritoimen yhteistyössä toteuttama hyvinvointia lisäävä palvelu. Palvelun tavoitteena on virkistää lappeenrantalaisia osallistumaan kulttuurin ja liikunnan pariin vapaaehtoisen Piristäjän avulla. 31.12.2018 oli yhteensä 105 piristäjää ja piristettäviä 1808 vanhusta ja kehitysvammaista henkilöä. - Kirjaston piristäjäkummi toiminnan suunnittelu ja toiminnan käynnistäminen 2019. Yksi vapaaehtoinen piristäjä on kerran viikossa 2 tuntia esittelemässä piristäjäpalvelua sekä Lappeenrannan kulttuuritarjontaa kirjastolla. <p>Riksa palvelu</p> <ul style="list-style-type: none"> - 21 riksakuskia. Riksat olivat ajossa 25.6 – 17.10.2018 välisenä aikana 352 kertaa 30 minuutin riksakyytiä ja piristettyjä on ollut kyydissä 496 henkeä.

	<p>Virkistystoiminta</p> <ul style="list-style-type: none"> - Päiväkeskustoimintojen tukeminen Perintökaaren varoista - Leskiryhmätoiminnan tukeminen Perintökaaren varoista <p>Monipuolinen kulttuuri- ja tapahtumatarjonta</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kulttuuritoimen palvelut on kuvattu työikäiset mielen hyvinvointi -osiossa. Erityisesti ikääntyneille suunnattuja kulttuuritoimen tai kulttuuritoimijoiden palveluja vuonna 2018 olivat: <ul style="list-style-type: none"> o Orkesterin vierailut palveluasumisen yksiköissä o Potero orkesterin vierailut palveluasumisen yksiköissä o eläkeläiset saavat teatteri -ja orkesterilippunsa peruslippua edullisempaan hintaan. o Sotaveteraanit pääsevät konsertteihin ilmaiseksi esittämällä Tammenlehvä-tunnuksen. o Henkilökohtaiset avustajat pääsevät konsertteihin ilmaiseksi.
<p>3. Terveellinen ja turvallinen elinympäristö</p>	<p>Esteettömyyden edistäminen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kirjastoon on hankittu esteettömyysvälineitä lainattavaksi Perintökaaren varoilla - Omatoimikirjastoihin on vaihdettu sähköisesti aukeavat ovet (Joutseno, Lauritsala, Voisalmi, Ylämaa). Lauritsalaan tehty inva wc. - Esteettömyystyöryhmän työ on ollut aktiivista. Esteettömyystyöryhmä on perehtynyt kaupungin julkisen rakentamisen ja katualueiden esteettömyyteen. Esteettömyystyöryhmä kokoontui 4 kertaa vuonna 2018. - Vammaisneuvoston valtuuttamana esteettömyystyöryhmä myönsi Lappeenrannan kaupungin vuoden 2018 esteettömyyskunniamaininnan Lappeenrannan kaupungin puutarhuri Hannu Toloselle - Esteettömyystyöryhmä on ollut edelleen aktiivinen Lappeenrannan kaupunginteatterin sekä kesäteatterin induktio -silmukan toimivuus asiassa. - Esteettömyystyöryhmä keskittyi vuonna 2018 keskustataajaman LE-paikkojen sekä liikennevaloäänien päivitykseen yhteistyössä kaupungin kadut ja ympäristö kanssa. - Kirjastoon on hankittu esteettömyys välineitä lainattavaksi Perintökaaren varoilla. - Vanhusneuvosto jakoi liukuesteitä (1000 paria). Hanke toteutettiin Perintökaaren varoilla. - Pyöräriksat: liikuntarajoitteisten pyöräilyn/liikkumisen ja osallisuuden edistäminen - Kaupunki jakaa talon yhtiöille hissiavustuksia. - Perintökaaren varoihin on tehty varaus ennaltaehkäiseviin kodin muutostöihin vähävaraisten ikäihmisten avuksi. Muutostöiden koordinoinnista vastaa Eksoten Isoapu palvelu. <p>Muu toiminta turvallisuuden edistämiseksi</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ikäihmisten kanssa työskenteleville ammattilaisille ja järjestöjen edustajille on järjestetty turvallisuuskoulutusta eri puolilla Etelä-Karjalaa. - Veteraanien avustustoiminnan tukeminen Perintökaaren varoilla.

<p>4. Asiakasosallisuus ja yhteistyöverkostot</p>	<p>Vanhusneuvosto</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kokoontui vuonna 2018 kuusi (6) kertaa. Työvaliokunta kokoontui kolme (3) kertaa. - Maakunnallinen vanhusneuvosto yhteistyö aloitettu ja tapaamisia oli 3 tapaamista - Vanhusneuvosto on toiminut aktiivisesti ja tehnyt muun muassa aloitteen järjestöalosta ja järjestöyhteistyön tiivistämisestä. <p>Asiakasraatitoiminta</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kirjaston asiakasraati on toiminut vuodesta 2013. Mukana on tällä hetkellä 13 henkilöä eri puolilta kaupunkia. Raatilaisia mukana kirjaston tapahtumissa.
<p>5. Viestintä, tiedon tavoitettavuus ja kiinnostavuus</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Kaupunki on viestittänyt aktiivisesti palveluista ja tukenut digiopastuksissa. - Kirjaston mediaohjaaja ja vertaisopastajat opastavat (seniori)asukkaita digitaidoissa. Vuonna 2018 opastuskertoja oli 459 krt, osallistujia 502 - Kirjaston uutiskirje tilaajille 1 krt/kk (1500 tilaajaa)

<p>KAIKKI IKÄRYHMÄT</p>	<p>TEEMA-ALUEET / TOIMENPITEET</p>
<p>Eriarvoisuuden vähentäminen</p> 	<p>Syrjäytymisen ehkäisy</p> <p>Lappeenrannan kaupunki on vakiinnuttanut Ohjaamo-toiminnan Monarille. Kaupunki on mahdollistanut Ohjaamon koordinoinnin ja toiminnan edelleen kehittämisen strategisella erillisrahoituksella. Valtionhallinnon taholta on myös panostettu Ohjaamoihin ja Ohjaamossa työskentelee nuorisotoimen ammattilaisten lisäksi Te-hallinnon ja Eksoten asiantuntijoita. Ohjaamosta alle 30-vuotias nuori saa neuvoa, apua ja tukea työhön, koulutukseen ja arkeen liittyvissä asioissa. Ohjaamo tarjoaa yksilöohjausta, erilaisia ryhmiä sekä erilaisia tapahtumia ja tilaisuuksia.</p> <p>Etsivän nuorisotyöntekijöiden asiakaskunnaksi on valikoitunut pääosin täysi-ikäiset, opintonsa useaan kertaan keskeyttäneet ja työelämän ulkopuolelle jääneet nuoret. Suurella osalla asiakkaista on merkittäviä esteitä, niin oman psyykeen alueella kuin elämäntapavalinnoissakin. Nuorten pulmina ovat mielenterveys- ja päihdeongelmat, velkaantuneisuus, yksinäisyys ja opintojen keskeytys.</p> <p>Perusopetuksessa resursseja on suunnattu erityisesti haavoittuvammassa asemassa olevien oppilaiden opetukseen. Vuoden 2018 aikana suomi toisena kielenä oppilaiden (S2-oppilaiden) opetusresurssia on lisätty ja Opetushallituksen tasa-arvohankkeen avulla on lisätty henkilöstöresurssia haasteellisten ryhmien tukemiseen. Lisäksi strategiarahalla on käynnistetty Kaikille yhteinen koulu – hankkeen, jolla tuetaan kouluja kehittämään toimintakulttuuria ja tuen rakenteita siten, että mahdollisimman monella lapsella olisi mahdollista käydä omaa lähikouluun.</p> <p>Varhaiskasvatukseen on palkattu työllisyysvaroin viisi kulttuuriavustajaa sekä pilottihankkeena palkattu kaksi toimintaterapeuttia avustajan sijaan.</p>

Lappeenrannan kaupunki on valmistellut yhteistyössä Eksoten kanssa Icehearts toimintamallin käynnistämistä kaupungissa. Lappeenrantaan perustetaan kaksi Icehearts ryhmää vuoden 2019 syksystä lähtien. Icehearts on varhaisen puuttumisen toimintamalli lapsen hyväksi sekä sosiaalityön, koulun ja vapaa-ajan tueksi. Icehearts on toimintamalli, jonka työväline on joukkueurheilu. Jokainen joukkue on 12 vuotta kestävä yhteinen matka – lapsuudesta aikuisuuden kynnykselle ja tavoitteena on että joukkueen tukena on koko ajan sama henkilö. Joukkueet muodostetaan tukemaan poikien hyvinvointia ja syrjäytymisen ehkäisyä.

Lappeenrannan kaupunki on solminut kumppanuussopimuksen Me.-talon toiminnasta Me.-säätien ja Nicehearts ry:n kanssa. Me-talo Lappeenrannan toiminnot ja palvelut muotoutuvat alueen ihmisten omista tarpeista lähtien. Talossa harrastetaan, tehdään yhdessä ja järjestetään monipuolista toimintaa eri-ikäisille. Toimintaa tuottavat useat vapaaehtoiset, alueen yhdistykset sekä julkisen sektorin toimijat. Me-talo on yhteisöllinen tila, joka kokoaa alueen kaikenikäiset ihmiset ja toimijat lisäämään yhdessä asuinalueen hyvinvointia.

Nicehearts ry on järjestänyt yläkouluilla ja Lappeenrannan Me.-talolla Tyttöjen Tila toimintaa. Tyttöjen Tilan avointen iltojen tarkoituksena on tarjota paikka mihin 10 – 28 -vuotiaat tytöt sekä moninaisesti sukupuolensa kokevat nuoret voivat tulla viettämään aikaa, tapaamaan uusia ihmisiä ja kokeilemaan uusia juttuja. Avointen iltojen aikana voit osallistua pienryhmiin, joissa tehdään ruokaa, askarrellaan, katsotaan elokuvia ja käydään retkillä. Toiminta on saanut Stean hankerahoituksen tuleville vuosille ja kaupunki tekee tiivistä yhteistyötä tyttötyössä.

Lappeenrannan kaupunki on jakanut vähävaraisten lapsiperheiden harrastusavustusta vuodesta 2013 lähtien. Laaja koulujen yhteydessä toimiva iltapäiväkerho ja harrastustoiminta tähtäävät siihen, että jokaisella lappeenrantalaisella lapsella olisi harrastus. Syke-100 hankkeella on mahdollistettu nuorille ilmaista liikuntaharrastustoimintaa.

Yhdenvertaisuuden edistäminen

Kulttuurin yhdenvertaisen saavutettavuuden edistämiseksi Lappeenrannan kaupungin kulttuuritoimi on mukana Kaikukortti toiminnassa. Kaikukortti mahdollistaa ilmaisen sisäänkäsyn valittuihin kulttuurikohteisiin. Korttia jaetaan sosiaalisin perustein. Kaupungin kulttuurilaitokset ovat mukana toiminnassa. Kulttuuritoimi mahdollistaa myös henkilökohtaisten avustajien ja SPR:n piristäjine ilmaisen pääsen muun muassa konsertteihin ja teatteriin.

Kaupunki edistää osatyökykyisten työllistymistä ja on ollut vuonna 2018 yhteisessä OTE-hankkeen julkilausumassa osatyökykyisten työllistymisen edistämiseksi. Kaupungin esteettömyystyöryhmä tekee aktiivista vaikuttamistyötä saavutettavuuden ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi.

Maahanmuuttajien työllistymisen edistämiseen on kiinnitetty huomiota ja kaupunki on palkannut omaan toimintaan muun muassa kulttuuritulkkeja. Kotoutumisen edistämiseksi Liikunta-yhdistää hanke tekee arvokasta kotouttamistyötä

	<p>ja Me.-talo on osoittautunut toimivaksi kohtausalustaksi myös maahanmuuttotyölle. Museo järjesti lisäksi kotouttamisryhmille museokierroksia ja työpajoja, niihin osallistui n. 170 kotouttamisvaiheessa olevaa maahanmuuttajaa.</p> <p>Alueellisen segregaaation välttämiseksi on kiinnitetty erityisesti huomiota alueisiin, joissa on sosioekonomisia haasteita. Muun muassa opetustoimessa resursseja kohdennetaan alueelliset erityispiirteet huomioiden (tasa-arvohanke). Kehittämällä alueiden palveluverkkoa pystytään vastaamaan ennakkoon alueen asukkaiden palvelutarpeisiin.</p>
<p>Osallisuuden lisääminen ja vahvistaminen</p> 	<p>Lappeenrannan kaupungin strategisena tavoitteena on positiivisuuden ja luottamuksen vahvistaminen. Lappeenrannan kaupunki on panostanut vahvasti asukkaiden osallisuuden edistämiseen. Kaupungissa toimii aktiivisia asukasjärjestöjä, joiden toimintaa kaupunki tukee. Kaupungissa on myös asukas- ja alueneuvosto. Lakisääteiset vaikuttamistoimielimet vanhus-, vammais- ja nuorisovaltuusto toimivat myös aktiivisesti ja ottavat kanta valmisteltaviin asioihin ja tekevät aloitteita. Kaupungissa toimii myös aktiivinen alakouluikäisistä muodostuva lasten parlamentti ja vammaisneuvoston alainen esteettömyystyöryhmä. Maahanmuuttajien asukasraadille etsitään parempaa toteuttamistapaa yhteistyössä järjestöjen ja Eksoten kanssa toiminnan hiivuttua vuoden 2018 aikana.</p> <p>Asukastilaisuuksia on järjestetty monissa asema- ja yleiskaavahankkeissa, yhteensä 21. Lisäksi on järjestetty viisi nettikyselyä ja muuta kuulemistä. Asukastilaisuudet ovat olleet pääosin työpajatyypisiä, avoimet ovat periaatteella toteutettuja. Kaupunkisuunnittelun asukastilaisuuksiin osallistui 690 asukasta. Nettikyselyihin osallistui 6300 vastaajaa. Kaupunkisuunnittelu järjesti myös erilaisia nuorten ja lasten kuulemistilaisuuksia ja osallistui myös lapsille ja nuotille suunnattuihin tapahtumiin, joilla tavoitettiin 430 lasta ja nuorta. Myös hyvinvointi- ja sivistystoimialalla on osallistuttu kuntalaisia palveluiden suunnitteluun ja kehittämiseen. Kaupungissa toimii useita asiakasraateja muun muassa kirjaston asiakasraati on toiminut vuodesta 2013. Teatterilla on aktiivinen teatteriklubi ja teatteri järjestää avoimia yleisötilaisuuksia näytöksistä. Myös museon asiakasraati toimii aktiivisesti. Museon asiakasraati kokoontui neljä kertaa vuodessa lisäksi museoklubi järjestettiin 4 kertaa (n. 80 kuuntelijaa). Museolla oli myös suosittujen taitelijoiden Sirkka-Liisa Lonka ja Caj Bremerin taitelijatapaamiset (n.200 kävijää).</p> <p>Kaupungin strategisella erillisrahoituksella on aloitettu kaupungin Osallisuus ja vaikuttavuus ohjelman valmistelu. Strategiseen rahoitukseen on myös varattu rahoitusta digitaalisten osallisuustyövälineiden hankintaan. Kaupungin strategisella rahoituksella on palkattu osallisuus koordinaattori nuorisotoimeen, jonka tehtävän on tukea hyvinvointi- ja sivistyspalvelujen toimialaa asukkaiden osallistamisessa. Elinvoima ja kaupunkikehitystoimialalla on ollut palkattuna vuorovaikutus suunnittelija jo aiemmin.</p> <p>Kaupunki uudisti järjestöjen avustustoiminnan 2018. Yhteistyötä ja toimintaa järjestöjen kanssa on vahvistettu merkittävästi vuoden 2018 aikana. LAPE-hankkeessa kaupunki teki tiivistä yhteistyötä järjestöjen kanssa muun muassa harrastustoiminnan järjestämisessä. Liikuntatoimi aloitti järjestö- ja seurafoorumitoiminnan. Kaupunki on järjestöjen ja</p>

	<p>vanhusneuvoston aloitteesta selvittänyt järjestötilan käynnistämistä kaupunkiin. Tilaa ei ole vielä löytynyt mutta yhteistyö asian edistämiseksi jatkuu tiiviinä. Strategisella rahoituksella on mahdollistettu digitaalinen alusta, Varaamo, jonka kautta järjestöt voivat varata ja vuokrata kaupungin eri toimitiloja omaan käyttöönsä. Vuoden 2018 lopulla kaupunki solmi kumppanuussopimuksen Me.-säätöön rahoittaman ja Nicehearts ry:n operoiman Me.-talon kanssa. Me.-talo on matalankynnyksen kohtaustapaikka kaupungin keskustassa ja se tähtää osallisuuden lisäämiseen ja syrjäytymisen ehkäisemiseen. Järjestöillä on mahdollista järjestää myös matalankynnyksen kaikille avointa toimintaa Me.-talolla.</p> <p>Vapaaehtoistyön aktivoimiseksi kaupunki otti käyttöön järjestöjen toiveesta vapaaehtoistyö.fi-palvelun joka mahdollistaa järjestöjen, Eksoten ja kaupungin oman toiminnan vapaaehtoistyön paikkojen ilmoittamisen ja halukkaan vapaaehtoisen yhdistämisen. Palvelun käyttöä pilotoidaan kahden vuoden ajan ja sen koordinoinnista vastaa Eksote.</p>
<p>Ehkäisevä päihdetyö</p> 	<p>Pakka-toimintamallin mukainen työskentelyä toteutetaan yhdessä Eksoten kanssa. Lappeenrannan kaupunki osallistui aktiivisesti maakunnallisen tarjontatyöryhmän toimintaan. Lupalausuntomenettelyn pohjalta järjestettiin useita kuulemistilaisuuksia kuntalaisille Lappeenrannan alueen ravintoloissa anniskeluaajan laajentamispyyntöihin liittyen.</p> <p>Ehkäisevän päihdetyön viikolla järjestettiin nuuskainfoja kouluilla ja nuorisotiloilla. Lappeenrannassa järjestettiin 28 päivää ilman tupakkaa koulutus kuntalaisille. Yläkoululaiset ja toisen asteen opiskelijat osallistuivat Elämäni Sankarit Ry:n hyvinvointikyselyyn ja kouluissa pidettiin päihdeoppitunteja. Nuorisotoimi järjesti päihdeettömän Kaamospuhallus tapahtuman.</p> <p>Marraskuussa kuntalaisille toteutettiin Ota kantaa – päihdeasennekysely. Lähes kaikki vastaajat olivat havainneet alaikäisten päihdeiden käyttöä, eniten havaintoja oli tehty tupakan (87 %), alkoholin (73 %) ja nuuskan (51 %) käytöstä. Huumausaineiden käyttöä oli havainnut viidennes vastaajista. Kolmasosa oli havainnut alaikäiselle päihdeiden välittämistä. Eniten arvioitiin alaikäisille välitettävän tupakkaa ja alkoholia. Vastaajista kolmasosa arvioi turvallisuuden tunteen heikentyneen päihtyneen ihmisen käyttäytymisen vuoksi viimeisen 12 kuukauden aikana.</p> <p>Eksoten ennaltaehkäisevä päihdetyöntekijä on jalkautunut Ohjaamoon ja yhteistyötä on tiivistetty myös kirjaston kanssa, jossa on etenkin syksyn ja talven aikana esiintynyt päihdeiden käyttöä ja myyntiä. Kaupunki ja Eksoten ennaltaehkäisevä päihdetyö järjesti marraskuussa asunnottomien yö- tapahtuman.</p>

Turvallisuus

Vuonna 2018 pelastuslaitoksen tarjoamien turvallisuuskoulutusten ja -tapahtumien kohderyhmänä olivat erityisesti lapset, nuoret ja ikäihmiset. Lapsille ja nuorille järjestettiin esimerkiksi paloasemille vierailuja, joiden yhteydessä annettiin turvallisuuskoulutusta ikäryhmään sopivalla tavalla. Ikäihmisten ja maahanmuuttajien kanssa työskenteleville ammattilaisille ja järjestöjen edustajille on järjestetty turvallisuuskoulutusta eri puolilla Etelä-Karjalaa.

Vuonna 2018 päivitettiin liikenneturvallisuus suunnitelma. Vuoden 2018 lopulliset liikenneturvallisuus tilastot saadaan kesällä 2019. Alustavien tietojen mukaan kuolemaan johtaneita onnettomuuksia oli 0 ja loukkaantumisia 21. Katuturvallisuus on pysynyt maan kärkitasolla. Onnettomuustyypeistä polkupyöräonnettomuuksien määrä on kasvanut verrattuna viiden edellisen vuoden keskiarvoon.

Sisäilmaongelmien suhteen on pyritty entistä vahvemmin ennakoivaan toimintaan. Sisäilmatyöryhmä toimii aktiivisesti. Vuonna 2018 sisäilmatyöryhmä asialistalla oli yhteensä 13 kohdetta. Vuonna 2017 sisäilmatyöryhmän käsittelyssä olleista kohteista seitsemän aiheutti edelleen vuonna 2018 sisäilmatyöryhmän käsittelytarvetta. Sisäilmaongelmia on ratkaistu monin keinoin kuten siivousta tehostamalla, ilmanvaihtoa säätämällä ja tiivistyskorjauksilla. Skinnarilan koulu muutti vuoden 2018 alussa Suomen Yliopistokiinteistöt Oy:n tiloihin Skinnarilan kampukselle. Joutsenon Kesolan koulu muutti jo vuonna 2017 väistötiloihin tilaelementtiin Joutsenon koulun alueelle. Uudisrakentamisen ja peruskorjausten sekä muiden välittömien toimenpiteiden johdosta sisäilmaongelmat on saatu aikaisempaa paremmin hallintaan

Palvelut

Varhaiskasvatuksessa perheiden valinnanmahdollisuutta on kehitetty ottamalla käyttöön palveluseteli. Palveluseteli mahdollistaa yksityisten varhaiskasvatuspalveluiden käytön entistä joustavammin. Palvelusetelin hintaa tuottajalle määriteltäessä on otettu huomioon perheiden ja lasten yhdenvertaiset mahdollisuudet valita haluamansa palveluntuottaja sekä lasten keskinäinen tasa-arvo kustannusten näkökulmasta.

Kouluinvestointien suunnittelu on edennyt ja rakennusaikataulut tarkentuneet Joutsenon, Lauritsalan, Kesämäen yläkoulun sekä Sammonlahden alueen osalta. Joutsenon ja Kesämäen osalta on rakentamisen ajaksi etsitty väistötiloja. Sammonlahden Skinnarilan yksikön oppilaat opiskelevat väistötiloissa yliopiston yhteydessä. Vuoden 2018 aikana on selvitetty mahdollisuutta tiivistää lukioden yhteistyötä yliopiston kanssa. Selvitystöiden perusteella lukiokoulutuksen sijaintia ei ole perusteltua tässä vaiheessa siirtää yliopiston yhteyteen. Tilanne arvioidaan tiedelinjan ja IB-koulutuksen osalta uudelleen opetussuunnitelmatyön edistyessä. Valtakunnallinen opetussuunnitelman uudistustyö on käynnissä. Yhteistyörakenteiden kehittäminen on kuitenkin aloitettu lukioden ja LUT Junior University hankkeen avulla.

Lappeenrannan kaupunki on ollut mukana rakentamassa maakunnan muiden kuntien ja Eksoten sekä alueen järjestöjen kanssa perhekeskustoimintamallia osana LAPE-hanketta. Perhekeskus verkostoi erillään olevat palvelut siten, että jokainen lapsi ja perhe saa tarvitsemansa tuen ja avun. Perhekeskus on palvelujen kokonaisuus, joka sisältää lapsille ja perheille suunnatut hyvinvointia ja terveyttä edistävät, kasvua ja kehitystä edistävät sekä varhaisen tuen ja hoidon palvelut. Perhekeskus yhteensovittaa nykyisten kuntien ja kuntayhtymien sekä järjestöjen ja seurakuntien palveluita ja toimintaa. Se luo myös rakenteita ja sisältöä lapsi- ja perhepalveluista tulevaan maakunta- ja sote-uudistukseen.

Ohjaamo-toiminta on vakiinnuttanut paikkansa osana nuorten palveluvalikkoa. Ohjaamosta alle 30-vuotias nuori saa neuvoa, apua ja tukea työhön, koulutukseen ja arkeen liittyvissä asioissa. Ohjaamo tarjoaa yksilöohjausta, erilaisia ryhmiä sekä erilaisia tapahtumia ja tilaisuuksia. Kulttuurista nuorisotyötä on vahvistettu ja yhteisöllisessä nuorisotyössä koulunuorisotyö on ollut kehittämiskohteena.

Kirjastopalveluiden lainaus- ja käyttöluvussa näkyy kirjastonkäyttötapojen edelleen kasvava monipuolisuus kokonaislainauslukujen loivasti laskiessa (-1,8 % vuoteen 2017 verrattuna). Kirjaston tapahtumatoiminta jatkui vilkkaana. Kirjasto on panostanut e-aineistoihin, sähköisiin palveluihin ja mediaohjaukseen. Omatoimiasiointi pidentyneine aukioloaikoineen käynnistyi loppuvuodesta neljässä lähikirjastossa ja on nyt mahdollista jo kuudessa lähikirjastossa eri puolilla kaupunkia.

Museot toteuttivat näyttelyt ja ohjelmistot suunnitellusti. Kulttuuriaineistoja on lisätty laajasti sähköiseen Finna-portaaliin. Kansalliskirjasto palkitsi museon työn valtakunnallisella Vuoden asiakas-palkinnolla sähkö Finna-portaalin laajennustyöstä. Omatoimisuuden ja aineistojen saavutettavuuteen on panostettu vuoden aikana. Museoiden-yö tapahtuma keräsi noin 1450 asiakasta. Museoissa on järjestetty myös nukketheateriesityksiä, näytelmä ja luentoja.

Teatterin omaa monipuolista ohjelmistotuotantoa täydensivät yhteistuotannot, jotka osaltaan lisäsivät katsojien kiinnostusta teatteria kohtaan. Toteutunut katsojaluku oli 31 467. Orkesteritoimessa Saimaa Sinfonietta yhteistyö on jatkunut Mikkelin kaupunginorkesterin kanssa ja yleisöpohjan laajentaminen eri teemaisiin konsertein on jatkunut. Uutta yleisöä on tavoitettu uudenlaisen markkinoinnin ja mm. uusien internet-sivujen valmistumisen myötä. Palvelukotien asukkaille, koululaisille ja nuorille on suunnattu konsertteja painotetusti.

Kaupungin kulttuuri ja tapahtumatoimintaa on kehitetty yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Kulttuuritila Nuijamies sai aikaan voimakkaan kuntalaisten vapaaehtoistyön aallon, jonka turvin on käynnistetty kulttuuritilatoimintaa. Kaupunki on tukemassa toimintaa muun muassa työllistämisen ja tapahtumakumppanuuden kautta.

Ohjattujen liikuntapalvelujen toiminta laajeni edelleen. Liikuntaneuvonta laajennettiin koskemaan myös lapsia. Hankkeiden avulla kehitettiin Liikkuvaa koulua, Ikäihmisten liikuntaa sekä maahanmuuttajien kotoutumista liikunnan avulla. Koko Lappeenrannan liikkumista edistävä ”Liikkumishjelma 2025 – Myö liikuttaa” valmistelutyö käynnistettiin loppuvuonna 2018 laajalla kuntalaisten ja eri toimijoiden osallistamisella. Ulkoliikunta alueisiin ja reitteihin panostettiin voimakkaasti vuonna 2018. Muun muassa Skinnarilan ulkoliikuntapuisto ja rantareitti avattiin kuntalaisten käyttöön.

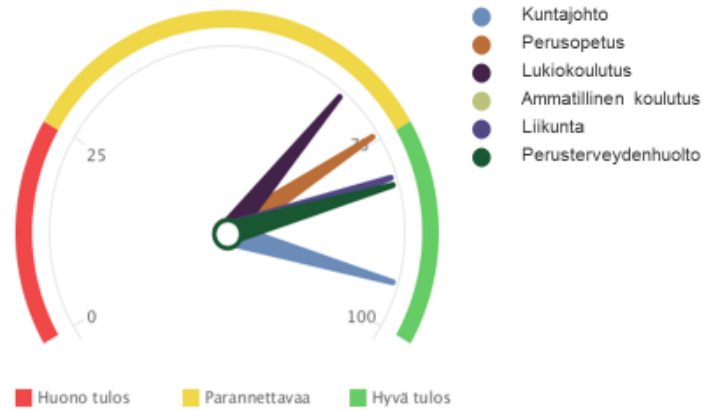
Työllisyystilanne on parantunut. Lappeenrantaan perustettiin vuonna 2018 yhteensä 314 yritystä, mikä on 11 % vähemmän kuin 2017. Wirman tuella perustettiin 94 uutta yritystä, mikä on 19 % nousua edellisvuoteen. Kaikista alueelle

	<p>perustetuista yrityksistä noin 30 % käytti Wirman palveluita. Uusien yritysten työllisyysvaikutuksen alueelle arvioidaan olevan vuonna 2018 noin 140 uutta työpaikkaa.</p> <p>Lappeenrannan kaupunkisuunnittelun ja asemakaavoituksen painopiste on ollut keskustan alueella mm. Työväentalon asemakaava sai lainvoiman ja Pormestarin kortteli ja Weeran korttelin asemakaava etenivät. Asemakaavoituksessa painottui myös palveluverkkoon liittyvät kaavamuutokset esim. Palstakujan päiväkotikoulu, Kourulan päiväkotikoulu, Kesämäenrinteen koulu. Merkittävä hanke kaupungin elinvoiman kannalta on ollut myös Rakuunamäen asemakaava. Rantaraitin luontopolku avattiin vuoden 2018 aikana. Polku sai suuren suosion asukkaiden parissa. Jättipalsamin torjuntaa tehostettiin asukastoimintana. Päätettiin osallistua vieraslaji LIFE projektiin, mikä kestää 6 vuotta. Luonnon virkistyskäytön edistämiseksi jatkettiin ”luonnon virkistyskäyttöryhmän” toimintaa.</p> <p>Ympäristötoimen puolella hanketoimintaa on jatkettu vesistökuunnostusten sekä ilmasto- ja energiahankkeiden osalta. Vesistökuunnostusta on toteutettu Pien-Saimaan ohella myös Haapajärvellä. Ilmasto- ja energiahankkeista on Effect4Buildings sekä Kohti Hiilineutraalia Etelä-Karjalaa hankkeet meneillään. Muukon pohjaveden pilaantumisen kunnostaminen on käynnistetty. Rantaraitin luontotalut toteutettiin yhdessä Kadut ja Ympäristö vastualueen kanssa.</p> <p>Ilmastonmuutosta hillitsevä Lappeenrannan kaupungin ilmasto-ohjelma on loppuvaiheissaan. Vuoden loppupuolella käynnistettiin uuden ohjelman valmistelu. Päästölaskentaa ei toteutettu määrärahojen puutteen vuoksi vuonna 2018.</p>
--	---

Lappeenrannan kaupungin terveydenedistämisasiivisuus (TEA) 2018

Toimiakseen laadukkaasti ja tehokkaasti kunnan on huomioitava eri näkökulmia terveydenedistämisasiivisuuden (TEA) alueella. TEA-termillä tarkoitetaan yhteisön terveydenedistämisasiivisuutta. TEAvisari tuo esille kunnan toimintaa kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi. TEAvisarissa esitetään tuloksia organisaatioiden mitattavissa olevista ominaisuuksista ja toiminnasta. Mittaamisessa on keskitytty erityisesti organisaatioiden kykyyn integroida terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen organisaation perustoimintaan, niin että saavutetaan vaikutuksia kuntalaisten terveydessä ja hyvinvoinnissa. TEAvisari kokoaa tiedot suoraan kunnista ja tilastoista. Lappeenrannan kaupungin terveydenedistämisasiivisuus on hyvällä tasolla.

Terveystiedon aktiivisuus : Lappeenranta 2018

Terveystiedon aktiivisuus : Lappeenranta 2018

	Lappeenranta	Koko maa
Terveystiedon aktiivisuus	71	70
Kuntajohto	94	79
Perusopetus	74	67
Lukiokoulutus	67	70
Ammatillinen koulutus	-	67
Liikunta	80	74
Perusterveydenhuolto	61	67

Taulukko 2. Hyvinvointisuunnitelma vuodelle 2019

Strategian mukaiset terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen tavoitteet ja painotukset vuodelle 2019 ovat:

- Kasvua ja osaamista: Nuorten osaamisen ja työllistymisen edistäminen
- Sykettä ja säpinää: Monipuolinen harrastus- ja tapahtumatarjonta
- Puhdasta ja kestävä: Terveellinen ja puhdas ympäristö ja asukkaiden kiertotalouden tietämyksen vahvistaminen
- Merkityksellinen ympäristö: Asukkaiden osallistaminen kaupunkisuunnitteluun ja ympäristöstä huolehtimiseen
- Omatoimisuuden mahdollistaminen: Järjestöyhteistyön vahvistaminen ja toimitilojen monipuolinen hyödyntäminen
- Liikkuvat asukkaat: Liikkumisohjelman toteuttaminen
- Hyvinvoivat lapset ja nuoret: Lasten ja nuorten psykososiaalisen hyvinvoinnin edistäminen

Etelä – Karjalan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimenpideohjelman 2016 – 2020 mukaiset ikäryhmittäiset tavoitteet ja painotukset vuodelle 2019

IKÄRYHMITÄIN	TEEMA-ALUEET
Lapset ja lapsiperheet	<ul style="list-style-type: none"> - Perheliikunta ja perheiden yhteiset harrastukset ja liikkumisen edistäminen - Turvallinen, terveellinen ja aktivoiva kasvu-ympäristö lapsille - Lasten psykososiaalisen hyvinvoinnin edistäminen - Lasten osallisuuden ja lapsiystävällisen toimintakulttuurin vahvistaminen
Nuoret	<ul style="list-style-type: none"> - Koulupäivän liikunnallistaminen ja harrastuneisuuden edistäminen - Turvallinen, terveellinen ja aktivoiva kasvu-ympäristö nuorille - Nuorten psykososiaalisen hyvinvoinnin edistäminen - Nuoret osallisuuden edistäminen: nuoret mukaan ideoimaan ja toteuttamaan palveluita ja tapahtumia
Työikäiset	<ul style="list-style-type: none"> - Liikkumisohjelman mukaiset toimenpiteet työikäisille <ul style="list-style-type: none"> o Lähiliikuntapaikat – erityisesti pyöräily-, lenkkeily- ja kaupunkiretkeilyreitit o Arkiliikuntakampanjat ja teemapäivät o Matalan kynnyksen mahdollisuudet - Työllisyyden edistäminen
Ikäihmiset	<ul style="list-style-type: none"> - Toimintakyvyn vahvistaminen <ul style="list-style-type: none"> o Esteettömät lähiliikuntapaikat (levähdyspaikkoja ja vessoja reittien varsille) o Liikuntatapahtumia ja lajikokeiluja, liikkumiskaveri sekä kuljetukset o Eläkkeelle jäävien infot – varaudu vanhuuteen (fyysinen ja psyykinen hyvinvointi) - Yksinäisyyden ehkäisy ja osallisuuden vahvistaminen <ul style="list-style-type: none"> o Yksinäisten tavoittaminen o Järjestöyhteistyö ja järjestötalo

	<ul style="list-style-type: none">○ Vapaaehtoistyön näkyväksi tekeminen○ E-taitojen edistäminen: kirjaston tarjoamat digi- ja älylaiteopastukset
Kaikki ikäryhmät	<ul style="list-style-type: none">- Liikkumisohjelman toteuttaminen- Osallisuus ja vaikuttamisohjelman toteuttaminen- Joukkoliikenneohjelman toteuttaminen- Liikenneturvallisuusohjelman toteuttaminen- Hyvinvointia, terveyttä ja osallisuutta tukevan tapahtumatoiminnan kehittäminen- Estettömyyden, saavutettavuuden ja yhdenvertaisuuden edistäminen- Ilmasto-ohjelman valmistelu

Liite 1. Lappeenranta 2033 strategian tavoitteet

Eloisassa, puhtaassa ja turvallisessa Lappeenrannassa on kaikenikäisten hyvä elää.
Lappeenrantalaiset kehittävät aktiivisesti yritysystävällistä yliopisto- ja matkailukaupunkiaan, joka kasvaa ja kansainvälistyy rohkeasti.

	CO ₂ -päästöt	Greenreality työpaikat	Hyvinvoivat asukkaat ja osallisuus	Elinvoimainen kaupunki ja imago	Digitaaliset prosessit ja motivoitunut henkilöstö	Talous ja resurssit																																																								
	<table border="1"> <tr> <th>2021</th> <th>2033</th> </tr> <tr> <td>-50%</td> <td>-80%</td> </tr> </table>	2021	2033	-50%	-80%	<table border="1"> <tr> <th>2021</th> <th>2033</th> </tr> <tr> <td>+300</td> <td>+800</td> </tr> </table>	2021	2033	+300	+800	<p>Elämänlaatunsa hyväksi tuntevat</p> <table border="1"> <tr> <th>2017</th> <th>2021</th> <th>2033</th> </tr> <tr> <td>52,3 %</td> <td>55 %</td> <td>60 %</td> </tr> </table> <p>Luottamus kunnan päätöksentekoon</p> <table border="1"> <tr> <th>2017</th> <th>2021</th> <th>2033</th> </tr> <tr> <td>2,9</td> <td>3,5</td> <td>4</td> </tr> </table>	2017	2021	2033	52,3 %	55 %	60 %	2017	2021	2033	2,9	3,5	4	<p>Työssäkäyvien määrän kasvu</p> <table border="1"> <tr> <th>2017</th> <th>2021</th> <th>2033</th> </tr> <tr> <td>28 700</td> <td>30 000</td> <td>32 000</td> </tr> </table> <p>Yritysimagon parantuminen</p> <table border="1"> <tr> <th>2017</th> <th>2021</th> <th>2033</th> </tr> <tr> <td>29</td> <td>14</td> <td>7</td> </tr> </table>	2017	2021	2033	28 700	30 000	32 000	2017	2021	2033	29	14	7	<p>Henkilöstötyytyväisyys</p> <table border="1"> <tr> <th>2017</th> <th>2021</th> <th>2033</th> </tr> <tr> <td>3,69</td> <td>3,85</td> <td>4</td> </tr> </table> <p>Asiakkaan palveluun käyttämä aika</p> <table border="1"> <tr> <th>2017</th> <th>2021</th> <th>2033</th> </tr> <tr> <td>x</td> <td>-50 %</td> <td>-75 %</td> </tr> </table>	2017	2021	2033	3,69	3,85	4	2017	2021	2033	x	-50 %	-75 %	<p>Lainat/asukas</p> <table border="1"> <tr> <th>2017</th> <th>2021</th> <th>2033</th> </tr> <tr> <td>7 146</td> <td>8 500</td> <td>7 500</td> </tr> </table> <p>Hukkatyöhön kuluvat htv:t</p> <table border="1"> <tr> <th>2017</th> <th>2021</th> <th>2033</th> </tr> <tr> <td>x</td> <td>-50 %</td> <td>-75 %</td> </tr> </table>	2017	2021	2033	7 146	8 500	7 500	2017	2021	2033	x	-50 %	-75 %
2021	2033																																																													
-50%	-80%																																																													
2021	2033																																																													
+300	+800																																																													
2017	2021	2033																																																												
52,3 %	55 %	60 %																																																												
2017	2021	2033																																																												
2,9	3,5	4																																																												
2017	2021	2033																																																												
28 700	30 000	32 000																																																												
2017	2021	2033																																																												
29	14	7																																																												
2017	2021	2033																																																												
3,69	3,85	4																																																												
2017	2021	2033																																																												
x	-50 %	-75 %																																																												
2017	2021	2033																																																												
7 146	8 500	7 500																																																												
2017	2021	2033																																																												
x	-50 %	-75 %																																																												
<p>4. Resurssiviisuus ja kiertotalous</p> 		<p>Jätteitä ei loppusijoiteta vaan kaikki hyödynnetään</p> <p>Erilliskerätyn muovin määrä kaksinkertaistuu 2017-2021</p>	<p>Mahdollistetaan kestävän kehityksen kokeiluja</p> <p>Uudet työpaikat 2021 mennessä: 45</p>	<p>Asukkaiden ja yritysten ympäristövastuu kasvaa</p> <p>Tilojen vuokraus digitalisoitu 2021</p>	<p>Tilojen ulosvuokraus ja tehokkaampi hyödyntäminen lisäävät tuloja</p> <p>Kaupungin vuokratulojen kasvu 75 000 €/v 2021 alkaen</p>																																																									
<p>5. Puhdas vesi</p> 		<p>Vesistöjen virkistyskäytön parantaminen</p> <p>Uimaveden käyttökiellot poistuvat pysyvästi 2021 mennessä</p>	<p>Puhtaan veden teknologian ympärille syntyy työpaikkoja</p> <p>Näkösyvyys Pien-Saimaalla paranee 50 cm 2021 mennessä</p>	<p>Reaaliaikainen vedenlaadun seuranta ja tietoisuuden lisääminen</p> <p>Asukkaat voivat seurata reaaliaikaisia veden ja ilman laadun tuloksia 2021 verkosta.</p>	<p>Vesi- ja jätevesiverkoston uusiminen vähentää energiakuluja</p> <p>Vesiverkoston energiakulut muuttumattomat 2017-2021 ja laskevat 20 % 2033</p>																																																									
<p>6. Energia ja ilmasto</p> 		<p>Asukkailla on valmiudet energiamurroksen omaksumiseen</p> <p>CO₂ päästöt vähenevät v. 2007 x - 50% - 80 %</p>	<p>Ympäristö- ja energia keskittymä vahvistuu ja synnyttää työpaikkoja</p> <p>Uudet työpaikat 2021 mennessä: 215</p>	<p>Kulutuksen mukaan laskuttaminen ja etäluennan hyödyntäminen</p> <p>Kysyntäjoustavat, digitaaliset laitteistot käytössä osassa konsernin kiinteistöjä 2021.</p>	<p>Älykäs ohjaus ja teknologia vähentävät ylläpitokuluja</p> <p>Konsernin kiinteistöjen energiakustannukset kevenevät 60 000 €/v 2021 alkaen</p>																																																									

Eloisassa, puhtaassa ja turvallisessa Lappeenrannassa on kaikenikäisten hyvä elää.

Lappeenrantalaiset kehittävät aktiivisesti yritysystävällistä yliopisto- ja matkailukaupunkiaan, joka kasvaa ja kansainvälistyy rohkeasti.

Sykettä ja säpinää

Matkailijoiden viipyminen		Harrastavien määrä	
2021	2033	2021	2033
1,9	1,95	95 %	98 %

Hyvinvoivat asukkaat ja osallisuus

Elämänlaatunsa hyväksi tuntevat		
2017	2021	2033
52,3 %	55 %	60 %

Luottamus kunnan päätöksentekoon		
2017	2021	2033
2,9	3,5	4

Elinvoimainen kaupunki ja imago

Työssäkäyvien määrän kasvu		
2017	2021	2033
28 700	30 000	32 000

Yritysimagon parantuminen		
2017	2021	2033
29	14	7

Digitaaliset prosessit ja motivoitunut henkilöstö

Henkilöstötyytyväisyys		
2017	2021	2033
3,69	3,85	4

Asiakkaan palveluun käyttämä aika		
2017	2021	2033
x	-50 %	-75 %

Talous ja resurssit

Lainat/asukas		
2017	2021	2033
7 146	8 500	7 500

Hukkatyöhön kuluvat htv:t		
2017	2021	2033
x	-50 %	-75 %

7. Elävä tapahtumakaupunki

Elävä ja vireä kaupunkikuva, asukkaiden aktivointi yhteisöön

Tapahtumiin osallistuneiden määrä vuodessa

Monipuolista vapaa-ajan toimintaa ja tapahtumia tarjoava kaupunki

Majoitusvuorokaudet

Yhden luokun periaate tapahtumatuottajille ja asukkaille. Tapahtumien ulkoistaminen

Tapahtumajärjestäjän prosessin käyttämä ajan vähentäminen

Kansallisten ja kansainvälisten tapahtumien mahdollistaminen

Hukkatyön puolittuminen

8. Hikeä ja hupia

Harrastamismahdollisuudet lisääntyvät, yksinäisyys vähenee

Harrastaa jotakin vähintään kerran viikossa, % (89,3 % - 95 % - 98 %)

Vapaa-ajanvietto- ja harrastusmahdollisuudet ovat helposti saavutettavissa

Vapaa-ajan toimialan yritys- ja yhdistystoimijoiden määrä

Lasten ja nuorten harrastustoimintaa tarjolla koulun yhteydessä, tarjonta yhteen sovitettua

Harrastusmahdollisuuksien saavutettavuus

Harrastustoimintaan osallistuvien määrä kasvaa

Harrastajien määrä/kaupungin vuokraamat neliöt

9. Opiskelijat osaksi kaupunkia

Asukkaille lisää tapahtumia ja palveluja

Opiskelijatapahtumien määrä kaupunkialueella

Palvelut ja tapahtumat työllistävät asukkaita ja opiskelijoita

Yritysimagon parantuminen

Tapahtumat ja korkeakoulujen näkyvyys vahvistavat myönteistä kaupunkikuvaa

Tapahtumatuottajien asiointi helppoa ja tapahtuu digitaalisesti

Tapahtumat lisäävät taloudellista aktiiviteettia

Tapahtumatulojen kasvu

Eloisassa, puhtaassa ja turvallisessa Lappeenrannassa on kaikenikäisten hyvä elää.
Lappeenrantalaiset kehittävät aktiivisesti yritysystävällistä yliopisto- ja matkailukaupunkiaan, joka kasvaa ja kansainvälistyy rohkeasti.

Yhteiset palvelut		Hyvinvoivat asukkaat ja osallisuus			Elinvoimainen kaupunki ja imago			Digitaaliset prosessit ja motivoitunut henkilöstö			Talous ja resurssit		
Sairaspoissaolojen vähentyminen Hankintojen YVA		Elämänlaatunsa hyväksi tuntevat 2017 2021 2033 52,3 % 55 % 60 %			Työssäkäyvien määrän kasvu 2017 2021 2033 28 700 30 000 32 000			Henkilöstötyytyväisyys 2017 2021 2033 3,69 3,85 4			Lainat/asukas 2017 2021 2033 7 146 8 500 7 500		
2021 2033 10 9 2021 2033 75 % 100 %		Luottamus kunnan päätöksentekoon 2017 2021 2033 2,9 3,5 4			Yritysimagon parantuminen 2017 2021 2033 29 14 7			Asiakkaan palveluun käyttämä aika 2017 2021 2033 x -50 % -75 %			Hukkatyöhön kuluvat htv:t 2017 2021 2033 x -50 % -75 %		
10. Innostunut, osaava ja motivoitunut henkilöstö		Henkilöstö onnistuu työssään, asukkaat ovat tyytyväisiä saamiinsa palveluihin Asiakastyytyväisyyskysely			Kaupunkiorganisaatio on haluttu työpaikka Virka- ja työtehtäviä hakevien määrä /tehtävä			Työ sujuu, uutta kokeillaan Henkilöstökyselyn tulokset			Hyvä työkyky Sairaspoissaolojen kustannukset		
11. Hankinnat kuntoon		Ympäristö- ja työllisyysvaikutusten huomioiminen hankinnoissa Asiakastyytyväisyys			Maakunnallisten ja innovatiivisten hankintojen osuus hankinnoista kasvaa Innovatiivisten hankintojen osuus kokonaishankinnoista vähintään 5% (2019)			Hankintojen vaikuttavuuden arviointi ohjaa hankintojen suunnittelua Ohjostojen väheneminen			Hankintojen kokonaistaloudellinen vaikutus kasvaa Kannustinmalli tilaajayksiköille		
12. Positiivisuuden ja luottamuksen vahvistaminen		Asukkaiden osallistuminen päätöksentekoon 40 % niistä asukkaista, joihin valitut palvelut kohdistuvat on osallistunut sen kehittämiseen			Kuntatyön näkyväksi tekeminen Myönteisten ja kielteisten viestien suhde valituissa sosiaalisen median kanavissa			Asiakkaan hallinnan tunne osana palvelua paranee Pilotteihin valittujen käsitys vaikutusmahdollisuksistaan ja henkilöstön tyytyväisyys paranee			Osallistavan budjetoinnin käyttö Mallilla suunnitellun infran käyttöaste on 20 % parempi kuin verrokin		

Eloisassa, puhtaassa ja turvallisessa Lappeenrannassa on kaikenikäisten hyvä elää.
Lappeenrantalaiset kehittävät aktiivisesti yritysystävällistä yliopisto- ja matkailukaupunkiaan, joka kasvaa ja kansainvälistyy rohkeasti.

Hyvinvointi ja sivistys	Hyvinvoivat asukkaat ja osallisuus	Elinvoimainen kaupunki ja imago	Digitaaliset prosessit ja motivoitunut henkilöstö	Talous ja resurssit																																																																
<p>Koulukäynnistä pitäminen</p> <table border="1"> <tr> <td>2021</td> <td>2033</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>+2 %</td> <td>+8 %</td> <td>-0,2 %</td> <td>-0,5 %</td> </tr> </table> <p>Yksinäiseksi tuntevien osuus</p> <table border="1"> <tr> <td>2021</td> <td>2033</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>+2 %</td> <td>+8 %</td> <td>-0,2 %</td> <td>-0,5 %</td> </tr> </table>	2021	2033	2021	2033	+2 %	+8 %	-0,2 %	-0,5 %	2021	2033	2021	2033	+2 %	+8 %	-0,2 %	-0,5 %	<p>Elämänlaatusa hyväksi tuntevat</p> <table border="1"> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>52,3 %</td> <td>55 %</td> <td>60 %</td> </tr> </table> <p>Luottamus kunnan päätöksentekoon</p> <table border="1"> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>2,9</td> <td>3,5</td> <td>4</td> </tr> </table>	2017	2021	2033	52,3 %	55 %	60 %	2017	2021	2033	2,9	3,5	4	<p>Työssäkäyvien määrän kasvu</p> <table border="1"> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>28 700</td> <td>30 000</td> <td>32 000</td> </tr> </table> <p>Yritysimagon parantuminen</p> <table border="1"> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>29</td> <td>14</td> <td>7</td> </tr> </table>	2017	2021	2033	28 700	30 000	32 000	2017	2021	2033	29	14	7	<p>Henkilöstötyytyväisyys</p> <table border="1"> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>3,69</td> <td>3,85</td> <td>4</td> </tr> </table> <p>Asiakkaan palveluun käyttämä aika</p> <table border="1"> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>x</td> <td>-50 %</td> <td>-75 %</td> </tr> </table>	2017	2021	2033	3,69	3,85	4	2017	2021	2033	x	-50 %	-75 %	<p>Lainat/asukas</p> <table border="1"> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>7 146</td> <td>8 500</td> <td>7 500</td> </tr> </table> <p>Hukkatyöhön kuluvat htvt:</p> <table border="1"> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>x</td> <td>-50 %</td> <td>-75 %</td> </tr> </table>	2017	2021	2033	7 146	8 500	7 500	2017	2021	2033	x	-50 %	-75 %
2021	2033	2021	2033																																																																	
+2 %	+8 %	-0,2 %	-0,5 %																																																																	
2021	2033	2021	2033																																																																	
+2 %	+8 %	-0,2 %	-0,5 %																																																																	
2017	2021	2033																																																																		
52,3 %	55 %	60 %																																																																		
2017	2021	2033																																																																		
2,9	3,5	4																																																																		
2017	2021	2033																																																																		
28 700	30 000	32 000																																																																		
2017	2021	2033																																																																		
29	14	7																																																																		
2017	2021	2033																																																																		
3,69	3,85	4																																																																		
2017	2021	2033																																																																		
x	-50 %	-75 %																																																																		
2017	2021	2033																																																																		
7 146	8 500	7 500																																																																		
2017	2021	2033																																																																		
x	-50 %	-75 %																																																																		
<p>13. Omatoimisuuden mahdollistaminen</p> 	<p>Tilojen ja alueiden monipuolinen käyttö</p> <p>Iltakäytössä olevista tilaneliöistä ja infran vuoroista osa hoidetaan järjestöjen toimesta tai itsepalveluna</p>	<p>Omatoimipalveluiden valikko kasvaa</p> <p>Itsepalveluna voi hoitaa kaikki haluamansa vapaa-ajan palvelut 18/7</p>	<p>Aktiivisuuden ja aloitteellisuuden tukeminen</p> <p>Palveluiden vaatimasta asiakastiedosta 90% on esitätettyä</p>	<p>Hallintotyöstä siirtyä resurssia palvelutuotantoon</p> <p>Hallintotyön määrän väheneminen</p>																																																																
<p>14. Liikkuvat asukkaat</p> 	<p>Liikunnallinen elämäntapa ja terveyttä edistävä liikunta lisääntyy</p> <p>Nuorten osuus, jotka harrastavat hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajalla korkeintaan 1 h/vko</p>	<p>Asukkaat viihtyvät kaupungissa ja aktiivisuus lisääntyy</p> <p>Niiden aikuisten osuus, jotka uskovat, että todennäköisesti eivät jaksaa työskennellä vanhuuseläkeikään saakka</p>	<p>Luodaan kumppanuusmalleja kolmannen sektorin kanssa</p> <p>Tiedon löytäminen liikuntamahdollisuuksista paranee</p>	<p>Sairastavuus vähenee</p> <p>Liikuntapaikkojen ja tilojen käyttöasteet</p>																																																																
<p>15. Hyvinvoivat lapset ja nuoret</p> 	<p>Psyykinen ja sosiaalinen hyvinvointi paranee ja syrjäytyminen vähenee</p> <p>Nuorten osuus, joilla ei ole yhtään läheistä ystävää 8. ja 9. lk</p>	<p>Asukkaat viihtyvät kaupungissa ja aktiivisuus lisääntyy</p> <p>Tuntee, että elämällä on päämäärä ja tarkoitus</p>	<p>Asukkaat voivat vaikuttaa asioihinsa, osallistumisen muotoja lisää</p> <p>Koulun toimintaan vaikuttamismahdollisuudet</p>	<p>Tuen tarpeessa olevat saavat nopeammin tarvitsemansa tuen</p> <p>Erikoissairaanhoidon tarve lasten ja nuorten mielenterveyspalveluissa</p>																																																																

Eloisassa, puhtaassa ja turvallisessa Lappeenrannassa on kaikenikäisten hyvä elää.
Lappeenrantalaiset kehittävät aktiivisesti yritysystävällistä yliopisto- ja matkailukaupunkiaan, joka kasvaa ja kansainvälistyy rohkeasti.

Hyvinvointi ja sivistys

Koulukäynnistä pitäminen		Yksinäiseksi tuntevien osuus	
2021	2033	2021	2033
+2 %	+8 %	-0,2 %	-0,5 %

Hyvinvoivat asukkaat ja osallisuus

Elämänlaatunsa hyväksi tuntevat		
2017	2021	2033
52,3 %	55 %	60 %

Luottamus kunnan päätöksentekoon		
2017	2021	2033
2,9	3,5	4

Elinvoimainen kaupunki ja imago

Työssäkävien määrän kasvu		
2017	2021	2033
28 700	30 000	32 000

Yritysimagon parantuminen		
2017	2021	2033
29	14	7

Digitaaliset prosessit ja motivoitunut henkilöstö

Henkilöstötyytyväisyys		
2017	2021	2033
3,69	3,85	4

Asiakkaan palveluun käyttämä aika		
2017	2021	2033
x	-50 %	-75 %

Talous ja resurssit

Lainat/asukas		
2017	2021	2033
7 146	8 500	7 500

Hukkatyöhön kuluvat htv:t		
2017	2021	2033
x	-50 %	-75 %

16. Elinikäinen oppiminen ja laaja-alainen osaaminen

Onnistumisen ja oppimisen iloa, sisäinen motivaatio

Kokee olevansa tärkeä osa suomalaista yhteiskuntaa, %

Osaavia ja oppivia asukkaita

Peruskoulun jälkeen toisen asteen koulutuksessa tai muussa toiminnassa aloittaneet

Innostavat ja monipuoliset oppimisympäristöt

Henkilöstön osaamiskartoituksen tulokset

Korjaavien toimenpiteiden tarve vähenee

Korjaavien toimenpiteiden kustannukset

17. Toimitilojen monipuolinen hyödyntäminen

Tilojen ja tavaroiden käyttömahdollisuudet lisääntyvät

Uusien käyttäjien määrä

Uusia käyttäjäryhmiä tiloille, tiloille uutta käyttöä

Pilotissa mukana olevat kohteet kpl/v

Kuntalaiset osallistuvat tilojen käytön ja hinnoittelun suunnitteluun, järjestelmä yksinkertaistuu

Digitalisoitujen kohteiden määrä

Tilojen tuottavuus paranee, kustannusten jaosta hyväksytty malli

Tilavaruuden hukkatyö €/käyttötunti

Eloisassa, puhtaassa ja turvallisessa Lappeenrannassa on kaikenikäisten hyvä elää.

Lappeenrantalaiset kehittävät aktiivisesti yritysystävällistä yliopisto- ja matkailukaupunkiaan, joka kasvaa ja kansainvälistyy rohkeasti.

Elinvoima ja kaupunkikehitys Korjausvelan määrä 2021 -0 % 2033 -50 % Yritysassiakkaiden tyytyväisyys 2021 4 2033 4,2	Hyvinvoivat asukkaat ja osallisuus Elämänlaatunsa hyväksi tuntevat 2017 52,3 % 2021 55 % 2033 60 % Luottamus kunnan päätöksentekoon 2017 2,9 2021 3,5 2033 4	Elinvoimainen kaupunki ja imago Työssäkäyvien määrän kasvu 2017 28 700 2021 30 000 2033 32 000 Yritysimagon parantuminen 2017 29 2021 14 2033 7	Digitaaliset prosessit ja motivoitunut henkilöstö Henkilöstötyytyväisyys 2017 3,69 2021 3,85 2033 4 Asiakkaan palveluun käyttämä aika 2017 x 2021 -50 % 2033 -75 %	Talous ja resurssit Lainat/asukas 2017 7 146 2021 8 500 2033 7 500 Hukkatyöhön kuluvat htv:t 2017 x 2021 -50 % 2033 -75 %
18. Kasvua yrityksille	Asiakaslähtöinen palveluprosessi Asukkaat kokevat saavansa parempaa palvelua kaupungilta	Yritysassiakkaiden palvelun parantuminen Valitut yritykset kontaktoidaan 1-2 kertaa vuodessa	Aktiivisuuden ja aloitteellisuuden tukeminen Asiakkaan käyttämä aika puolittuu	Hukkatyön väheneminen Valituissa prosesseissa tehty hukkatyö puolittuu
19. Toimiva infra	Turvallinen infra Onnettomuuksien määrä vähenee	Asumisen hinta Asumisen hinta laskee kansallisessa vertailussa	Häiriöttä toimiva infra Asiakaspalautteeseen käytetyn ajan vähentyminen, palautemäärä	Korjausvelka ei kasva Korjausvelan määrä
20. Tehokas kaupunkirakenne	Asukkaiden osallistaminen kaupunkisuunnitteluun Asukastilaisuuksiin osallistuvien määrä	Riittävä ja monipuolinen tonttitarjonta Uudet asuintontit/ infrakulut	Maankäytön digipalvelujen laajentuminen Maankäytön digipalveluiden käyttöasteen kasvu	Maaomaisuuden tuottojen kasvu Maaomaisuuden tuotto
21. Merkityksellinen ympäristö	Asukkaiden tyytyväisyys asuinympäristöönsä Asukkaiden tyytyväisyys asuinalueeseensa >3	Houkutteleva kaupunkikuva Asukas- ja imagokyselyn tulokset	Osallistava suunnittelu Asukastilaisuuksien ja kyselyiden osallistujamäärät	Puistojen ja katujen hoitokulut alle kansallisen keskiarvon Puistojen ja katujen hoitokulut €/neliö